ORAS
Saulėta, dieną 25°, naktį 10. Saulė teka 7:16, leidžiasi 4:11

THIS ISSUE CONSISTS OF TWO PARTS

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co. Inc
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1 - 6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LIV

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Sausio-January 13 d., 1968 m.

Kaina 10c

11

Ališauskas, K. 11 2 68
7312 S. Washtenaw Ave.
CHICAGO, ILL., 60629

V. VOKIETIJA NEKEIČIA RINKIMŲ TVARKOS

ČIKAGOS "DAILY NEWS" REPORTAŽAS APIE GYVENIMĄ ŠIŲ DIENŲ VILNIUJE

ČIKAGA. — "Chicago Daily News" vakar numeryje trečiame puslapyje išspausdino išsamų gyvą reportažą apie Lietuvą. Autorė, panelė Georgie Anne Geyer jau kuris laikas važinėja po Sovietų Sąjungą. Laikraščio redakcija, įdėdama šį ilgą rašinį, pastebi: "Vakarų reporteriams retai tėra leidžiama atvykti į sovietų Lietuvą. Daily News Georgie Anne Geyer specialiai atvažiavo į Lietuvą savo kelionėje po Rusiją". Pats rašinys pavadintas "Lithuania: It's a swinging scene".

Rašydama iš Vilniaus autorė pabrėžia, kad visos mažosios Lietuvos puikią istoriją simbolizuoja vienas jaunųjų rašytojų, kuris patekęs į komunistų kalėjimą, ten pavydėjęs komunistams jų tikėjimo savo idėja. Išėjęs iš kalėjimo tas jaunas rašytojas vis skuta savo galvos plaukus, kaip simbolį, ką Lietuva pergyveno.

Nuostabu, sako korespondentė, kad Lietuva neatrodo nuskustais plaukais, nežiūrint į tai, kas įvyko praeityje ir kas dabar vyksta. Nuotaikos sostinėje Vilniuje nėra nei kerštingos nei gedulingos.

Autorė susitiko su visa eile jaunų lietuvių rašytojų, pramonės vadovų, architektų. Ji pabrėžia vieno jos palydovo žodžius, kad Europa prasideda Vilniuje. Tuos žodžius jis jai taręs, kai Vilniaus gatve praėjo girtas rusas. Ji rašo: Vilnius yra gyviausias miestas Sovietų Sąjungoje — daug stillingesnis, daug gyvesnis už bet kurį rusų miestą. Nežiūrint viduramžių bokštų ir akmenim grįstų gatvių, čia jaučiamas naujumas ir jaunystė.

Autorė radusi Vilniuje ilgai neužsidarančių klubų, gerai apsirengusius žmones, krautuves pilnas prekių. Jaunimas, palydimas gitarų dainuoja vakarų pasaulio dainas. Šalia šito straipsnio įdėta Lietuvos "beatle" grupės karikatūra su gitaromis. Autorė prideda, kad ir kitos Baltijos valstybės Estija ir Latvija sugebėjo išvengti pilko marksizmo uniformos glėbio.

Nors kai kurie autorės sakiniai gali atrodyti "naujosios" Lietuvos sutapatinimu su "socialistine" Lietuva, tačiau visumoje straipsnis daugiau pabrėžia lietuvių drąsą ir individualumą. Įdėtas žemėlapis su aiškiai nuo sovietų atribotomis Lietuva, Latvija ir Estija. Įdėti trumpai istorijos bruožai, pridedant pastabą, kad tų valstybių įtraukimas į sovietų imperiją niekada nebuvo Amerikos pripažintas.

Miss Geyer pabrėžia puikų Vilniaus architektų darbą, sujungiant modernius reikalavimus su senojo miesto stiliumi. Jaunų lietuvių tarpe ji visur pastebėjusi drąsą ir nepriklausomumą. Ji, rašydama apie lietuvius, važiuojančius į užsienį, pamini Joną Kubilių ir kitus, kurie turi ryšius su Amerikoje ar Kanadoje gyvenančiais lietuviais. Išgirdusi ji ir nusiskundimų, kad "užsienyje mūsų nesupranta, kad daugelis mūsų yra nepolitiniai, mes tik gyvename"...

Autorė pamini Lietuvos pramonės augimą, suabejodama kai kuriais jai duotais skaičiais. Ji pastebėjo ir sunkumų, kaip moterų eiles krautuvėse, sargus prie restoranų durų, kurie stumdo žmones.

Paminima religinė padėtis. Ji nurodo, kad kai kurios bažnyčios atidarytos, tačiau jų gražiausioje — šv. Kazimiero — įrengtas ateistinis muziejus.

Baigdama autorė spėlioja, kodėl taip yra, kad Lietuva išlaikė savo stilių. Ji sako, gal, todėl, kad Lietuva vėliau pateko į Sovietų Sąjungą, o gal, kad Baltijos valstybės visada turėjo aukštesnį gyvenimo lygį už rusus ir dabar jie už tai respektuoja tas valstybes.

Įdomią Čikagai žinią autorė iškelia, rašydamas apie Lietuvos propagandą prieš išeivius ir prieš Ameriką. Kino teatruose, ji rašo, galima pamatyti iš užsienio į Lietuvą atvykusią moterį, kuri parodyta kaip bumbling idiot", kuri negali išlaikyti rankoje mikrofono. "Arba atvykusi Amerikos lietuvių krepšinio komanda parodyta su aiškiu "intimation", kad jie lošime sukčiauja" — rašo Ann Geyer.

IŠ VISO PASAULIO

BALTIMORĖ. — Sausio 8 d. staigiam širdies smūgiui ištikus savo automobilyje mirė gydytojas **Albinas Klimas**, 56 m. ...

Vietos lietuvių jis buvo gerbiamas kaip geras specialistas, pareigingas, visiems sąžiningai patarnavęs. Vietos lietuviai skaudžiai pergyvena netekę savo tautiečio gydytojo. Liko liūdinti žmona Danutė ir sūnus.

NEW YORKAS. — New Yorko gubernatorius Nelson Rockefelleris Naujų Metų proga pasveikino Lietuvos generalinį konsulą Anicetą Simutį, pridėdamas, kad yra malonu, jog jis atstovauja New Yorko valstijoje ir mieste Lietuvą.

SAIGONAS. — Karinė vadovybė pasiuntė prie demilitarizuotos zonos dar 3,500 marinų, nes čia komunistai koncentruoja jėgas naujiems puolimams.

SAN FRANCISCO. — Valstybės sekretoriui Ruskui lankantis San Francisco mieste, visokie hipiai čia surengė demonstracijas. Policija suėmė 50 asmenų. Buvo keliolika lengvai sužeistų.

ČOLUMBUS. — Ohio valstijos demokratų partija nebeendorsuoja sen. Franko Lausches, išstatydami kandidatu į senatą kitą atstovą John Gilligan.

JERSEY CITY. — Apie 150 asmenų buvo sužeista, kai į stovintį traukinį įvažiavo kitas traukinys.

SAIGONAS. — Komunistai Vietname netoli Saigono paleido vieną japonų reporterį, kuris buvo pagrobtas prieš dvi savaites.

WASHINGTONAS. — Grupė kongreso narių kreipėsi į buvusį viceprezidentą Nixoną, ragindami jį greitai paskelbti, kad jis yra kandidatas į prezidentus. Grupėje yra 36 respublikonai kongreso nariai.

BEIRUTAS. — Lebane susirinko Sudano, Irako ir Maroko valdžios atstovai aptarti Jemene civilinio karo reikalų.

Santykiai tarp Amerikos ir Kambodijos pagerėjo. Čia matomas specialus JAV pasiuntinys Chester Bowles, besisveikinąs su Kambodijos premjeru Son Sannu.

LIETUVOJ "SOCIALIZMUI" NERŪPI APSAUGOTI UPES, GAMTOS GROŽĮ

Gruodžio 29 d. Tiesa Vilniuje ryžosi dar kartą pagąsdinti Lietuvos žmones kapitalizmo baubu. Šį kartą griebėsi įrodinėti, koks baisus esąs kapitalizmas gamtai. Komunizmas, esą, moko mylėti tėvynę, o tai, esą, reiškia — mylėti tėvynės gamtą. Kapitalistinėj sistemoj gamta esanti tik pelnui iš jos čiulpti. Gamtos grožis ir nauda esanti savanaudiškai naikinama. Kapitalistiniuose kraštuose, anot Tiesos, upės teka juodu kaip smala vandeniu... Tik "socializmas", esą, panaikinęs gamtos turtų privačią nuosavybę, galįs tinkamai apsaugoti jos gėrybes ir grožį...

Bet netrukus ir Tiesa išsipasakojo, kad toj "socialistinėj santvarkoj", — kaip tik toj, kuri dabar įvesta Lietuvoj — su gamtos apsauga nė kiek ne geriau, kaip ir "grobuoniškame kapitalizme". Pavyzdžiui, — Pavenčių fabrikas teršia Ventos upę. "...šį fabriką statė dar buržuaziniais laikais, ir todėl nėra valomų įrengimų. Bet juk tiek metų fabriką valdo tarybinės įstaigos, o tie valomieji įrengimai dargi nesuprojektuoti... O kiek dar laiko praeis, kai projektas jau bus padarytas. Kiek dar laiko reikės pačiai statybai!"...

"Juk vis dar teršiami gražuolio Nevėžio gilūs ir vėsūs vandenys, dainose apdainuota Šešupė", — toliau aimanuoja Tiesa, nei nebeprimindama, kad šios upės kaip tik dabartinių "tėvynės mylėtojų" tapo užterštos nepalyginti pikčiau, kaip yra buvę kada nors "nesocialistiniais" laikais.

Skubėdama vėl pasiteisinti, Tiesa užsimena apie chemijos pramonės tokį išsivystymą Lietuvoj, kokio niekad nebuvo. O "chemijos pramonė tai reiškia, jog bus daugiau drabužių ir apavo, daugiau namų apyvartos reikmenų. Tai reiškia, kad bus daugiau mineralinių trąšų, daugiau insekticidų — kovai prieš kenkėjus, daugiau herbicidų kovai prieš pikžoles"... Atseit, tokiems reikalingiems dalykams įmonių statymo skubėjimas gal bent kol kas ir pateisina nepaisymą, kaip tas atsiliepia gamtos gėrybėms ir grožybėms... Bet kuo gi tada skiriasi tasai "socialistų" nepaisymas nuo "kapitalistų" nepaisymo? Argi ne tuo pačiu tikslu plečiama pramonė kaip vienur, taip ir kitur?

Bet šis cheminės pramonės paminėjimas Tiesoj iš tikrųjų yra tolygus su prasitarimu apie virvę pakaruoklio namuose. Už to paminėjimo stovi didžiulis Jurbarke projektuojamos naftos įmonės šešėlis. Ji Lietuvos gamtai gresia katastrofa. Visi Lietuvoj tą žino, kiti buvo išdrįsę įsakmiai maldauti, kad ta pabaisa nuo Lietuvos būtų atitolinta. Bet Lietuvoj tokius dalykus lemia monopolinio kapitalisto valia iš Maskvos. Tiesos šaukimasis į gamtos mylėtojus šiuo atveju — balsas girioj. (E)

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Šiaurės Vietnamo užsienio reikalų ministeris vėl pakartojo, kad Hanojus derėsis, jei Amerika sustabdys bombardavimus. Tai jis pareiškė Bulgarijos laikraščiui.

◆ Maskvoje teismas paskyrė keturiems nepatenkintiems valdžia jauniems rašytojams prokuroro prašytas bausmės. Didžiausia bausmė — septyneri metai.

◆ Balandžio mėnesį Amerikoje lankysis Austrijos prezidentas Klaus.

◆ Kinija paskelbė kaltinimą Amerikai, esą jos lėktuvai Laose padeda pulti komunistų pozicijas.

◆ Kambodija sutiko reikalauti, kad tarptautinė komisija geriau prižiūrėtų jos sienas. Amerika už tai pažadėjo neliesti Kambodijos sienų.

◆ Jordano karalius Husseinas sugrįžo namo iš pasitarimų su Saudi Arabijos karaliumi Faisalu.

◆ Pietų Vietname komunistai susprogdino Quang Ngai miesto rūmus, sužeisdami tris civilius. Didieji Amerikos bombonešiai puolė demilitarizuotą zoną. Kiti lėktuvai sunaikino tris raketų lizdus prie tos zonos.

◆ Rusų chirurgams pavyko vienam šuniui priauginti antrą galvą. Sovietų sveikatos ministeris nepritaria širdies perkėlimo operacijoms, jos esančios nesaugios.

UPPSALAS. — Švedijos seizmologinis institutas paskelbė, kad Sovietų Sąjungoje buvo išsprogdinta nedidelė atominė bomba.

Didėja sovietų grėsmė jūrose

ČIKAGA. — Adlai Stevensono Tarptautinių reikalų Institutas Čikagoje turi savo konferenciją, kurioje dalyvauja 150 Amerikos ir Vakarų Europos politikų, mokslininkų ir žurnalistų. Nagrinėjami įvairūs politiniai, ekonominiai klausimai.

Britų parlamento narys Desmond Donnely, kalbėdamas apie sovietų grėsmę, sutiko, kad Europoje ji sumažėjo, tačiau padidėjo kitose pasaulio srityse, būtent, Viduriniuose Rytuose.

— Rusai pastebėjo jūrų laivyno reikšmę ir progas, kurias suteikia stiprus karo laivynas, — kalbėjo Donnelly. — Britų pasitraukimas iš Adeno, suteikė rusams nepaprastą progą kartu su Egiptu valdyti abu Raudonosios jūros galus.

— Šiaurinė Afrika tapo užpakalnėmis durimis rusams skverbtis į Europą. Sovietų interesai jūrose ateityje gali siekti Indijos vandenyną ir Pietinę Afriką, — aiškino britų parlamentaras.

Ragina pasiruošti partizaniniam karui

WASHINGTONAS. — Buvęs Amerikos armijos strategas, pulkininkas Robertas Rigg, savo straipsny JAV kariuomenės leidinyje "Army", įspėja, kad gerai suorganizuotas partizaninis karas Amerikoje gali ne vieną didmiestį paversti griuvėsių krūvą.

Jis sako, kad jau dabar reikėtų sudaryti gerai veikiančias žvalgybos grupes, kurios įspėtų iš anksto apie gresiančias rasines riaušes, patirtų, kas gali būti jų vadai, kur laikomi ginklai ir karinės medžiagos. Kariuomenė ir Tautinė Gvardija turi būti ruošiamos miestų neramumams malšinti, turi būti paruoštos specialiam sukilimų malšinimui.

— Iš karinio taško žiūrint, gerai paruošti sukilimai miestuose galėtų būti sunkūs ir ilgai nenumalšinti. Miestuose galima tikėtis karų, kaip Pietų Vietname. Miestų riaušės jau tapo rasinio nepasitenkinimo instrumentu. Miestuose galima tikėtis neramumų iš juodųjų, lygiai ir iš baltųjų, iš kairės ir iš dešinės.

BONOS VALDŽIA NUTARĖ PALIKTI SENUOSIUS RINKIMŲ ĮSTATYMUS

BONA. — Koalicinė Vakarų Vokietijos vyriausybė, po ilgų svarstymų, nutarė nekeisti valdžios rinkimų įstatymo. Prieš keitimą pasisakė socialdemokratai. Pakeitimas buvo svarstytas todėl, kad naujieji Vokietijos naciai vis stiprėja ir neabejojama, kad 1969 metų rinkimuose jie surinks pakankamai balsų, kad galėtų įeiti į parlamentą — bundestagą. Vokietijoje dabar užtenka laimėti 5% visų balsų, kad turėtum atstovus parlamente. Naujieji naciai tikisi pravesti apie 50 atstovų.

Vyriausybė nutarė šį kartą įstatymų nekeisti, tačiau paruošti naują rinkimų įstatymą 1973 m. rinkimams. Norima pakeisti proporcinį atstovavimą, kuris dabar leidžia net ir tokiem atstovam, kurie tiesioginiai nebuvo išrinkti, patekti į bundestagą.

Vokietijoje atsirado labai daug naujų nedidelių politinių partijų. Po didžiųjų partijų susijungimo — socialdemokratų ir krikščionių demokratų koalicijos 1966 įsisteigė net devynios naujos partijos.

Viena svarbiausių atskilo nuo socialistų. Jai vadovauja Eugen Eberle. Partija vadinasi Nepriklausoma socialistų Partija arba Demokratinė kairė. Ji šiuo metu ruošiasi dalyvauti tik vienos provincijos rinkimuose — Baden-Wuerttemberge. Jei per ateinančius rinkimus ji gerai pasirodys, ateityje steigs ir kitur savo skyrius.

Mažosios partijos aiškinasi, kad tiems, kurie nepritaria valdžiai, nėra kaip savo nepasitenkinimo išreikšti, socialistams įėjus į vyriausybę, nebėra rimtesnės opozicijos.

Dėl to didėja ir naujųjų nacių — NPD įtaka ir reikšmė. Visi, kurie nepritaria vyriausybės politikai, stoja į naujųjų nacių grupes.

Didėja partizanų veikla Izraelyje

NEW YORKAS. — Izraelio premjeras baigė savo vizitą Amerikoje ir išvyko į Kanadą. New Yorkas atsisveikino su svečiu Waldorf-Astoria viešbutyje, baliuje, kuriame dalyvavo 2,500 svarbiausieji Amerikos žydų visuomenės nariai. Kalbėtojai pažadėjo remti Izraelį lėšomis ir moraliai.

New Yorko miesto meras ir premjeras Eshkolis pasikeitė dovanomis. Išvažiuodamas premjeras prašė visus mylėti Izraelį ir už jį kovoti. Jis ragino JAV žydus dirbti, kad Viduriniuose Rytuose būtų atstatyta pastovi taika.

Iš Jeruzalės pranešama, kad ten buvo nušautas dar vienas arabų teroristas. Iki šiol po karo Izraelyje buvo pagauta ar nušauta apie 600 arabų teroristų. Izraelis negali demobilizuoti savo kareivių, nes arabai vis didina spaudimą. Paskutiniu metu arabų partizanai jau ruošiami ir Egipte, kuris anksčiau teroristų veikla neužsiimdavo. Partizanų skaičius pačiame Izraelyje vis didėja. Alžire jauni arabai yra 12 savaičių apmokomi, kaip vartoti sprogstamąją medžiagą, kaip vengti policijos ir karinių patrulių. Iš Alžiro jie atgabenami į Egiptą, kur dar tris savaites paruošiami partizaninei kovai.

Egiptas pakeitė savo nusistatymą partizanų atžvilgiu grynai dėl politinės propagandos. Anksčiau Izraelis labai išgarsindavo teroristų veiklą, norėdamas parodyti, kaip arabai persekioja taikingą Izraelį. Dabar, kada Izraelio kariuomenė valdo didelius arabų plotus, propaganda lengviau gali parodyti Izraelį kaip prispaudėją okupantą, kuris šaudo ir kalėjimuose laiko prispaustas arabų žmones.

Padidėjus partizanų veiklai Izraelio vyriausybė svarstė, ar nereikia griebtis anksčiau praktikuotų "keršto veiksmų" prieš arabų valstybes, iš kurių ateina teroristai.

Prokuroras siūlo nemažas bausmes

MASKVA. — Keturių jaunų rašytojų teisme Maskvoje prokuroras pareikalavo pagrindiniam kaltinamajam Juriui Galanskovui septynių metų kalėjimo. Jis kaltinamas palaikęs ryšius su rusų emigrantų organizacija NTS Vakarų Vokietijoje.

Kitam kaltinamajam Aleksandrui Ginzburgui prokuroras reikalauja penkių metų kalėjimo už pasiuntimą į Vakarus Sinijavskio-Danieliaus teismo eigos aprašymo. Aleksiejui Dobrovolskiui siūlo duoti dviejų metų bausmę. Jis padėjo prokurorui vesti bylą, išduodamas savo draugus ir juos apkaltindamas. Merginai, kuri mašinėle perrašė visus Ginzburgo raštus, Laškovai siūloma vienų metų bausmė.

P. Vietnamo vyskupai paklausė Vatikano

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo katalikų vyskupų paskelbtas reikalavimas, kad Amerika nustabdytų bombardavimą Šiaurės Vietname, sukėlė nustebimą Saigono diplomatiniuose sluoksniuose. Manoma, kad Vietnamo katalikų vadovybė buvo spaudžiama tokį pareiškimą padaryti Vatikano.

Iki šiol Vietnamo katalikai, kurių čia yra apie 1.8 milijonai, arba 10% visų Pietų Vietnamo gyventojų, buvo labai griežti kovoje prieš komunizmą. Daug katalikų pabėgo iš Šiaurės Vietnamo 1954 metais, kai buvo įsteigtas Pietų Vietnamas. Paprasti katalikai komunizmo nekenčia, nes patyrė iš jo įvairiausių persekiojimų. Todėl dabar keistai skamba katalikų vyskupų pareiškimas, reikalaujantis baigti bombardavimus ir ieškoti taikos.

Iki šiol tik budistai buvo nusistatę prieš karą. Jie reikalavo neutralizuoto Vietnamo. Matyt, katalikai, pajutę, jog budistai tuo savo nusistatymu laimi gyventojų simpatijas, patys pradėjo, kaip ir Popiežius, pasisakyti už taiką ir už infiltracijos iš šiaurės sustabdymą.

Dekoracijos dail. JUOZO KYBURO

Apšvietimas — VYTAUTO ŽYGO

Veiks kavinė.

Bus įvairenybių.

DARIAUS - GIRĖNO TĖVŲ KOMITETAS KVIEČIA VISUS Į

ŽYMANTŲ ŠEIMOS KONCERTĄ

Šį sekmadienį, sausio 14 dieną, 3 val. po pietų Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave.

BILIETAI GAUNAMI:

Marginiuose, o sekmadienį, koncerto dieną, nuo 1:30 val. kasoje.

Vaikams tik $1:00.

TURTAS - DARBAS - APDRAUDA

Nekilnojamąjį turtą redaguoja ALGIRDAS BUDRECKAS

Darbą ir soc. aprūpinimą redaguoja PRANAS ŠULAS

Informacinę medžiagą siųsti: ALG. BUDRECKUI, Naujienos, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Amerikon emigruoja specialistai

Daugelio Europos, Azijos valstybių valdžios ir spauda skundžiasi, kad pastaraisiais metais iš visur į Ameriką emigruoja geriausi specialistai. "Smegenų bėgimu" susirūpinusi Anglija, Prancūzija, Šveicarija, V. Vokietija, net Indija, Japonija, Iranas ir Egiptas. Tiems kraštams nemažai kainuoja specialistų, inžinierių, gydytojų ir kt. paruošimas, kurie vėliau išvyksta į JAV-bes.

"Smegenų bėgimas" taip padidėjo, kad praeitą vasarą Lozannoje, Šveicarijoje, buvo sušaukta speciali konferencija, kurioj dalyvavo iš įvairių valstybių ekspertai ir svarstė, kokių priemonių imtis šiai problemai išspręsti. Diskusijos vyko prie uždarų durų. Jie nesutarė kokių priemonių reiktų imtis ir dėl to nepaskelbta nė konferencijos konkrečių nutarimų. Pagal statistinius duomenis, 27 proc. gydytojų JAV-bių ligoninėse — svetimšaliai. Kad būtų galima tuos svetimšalius gydytojus pakeisti savais, Amerikoj reiktų įkurti 30 naujų medicinos mokyklų. Viena dešimtoji visų inžinierių — technikinio personalo amerikiečių fabrikuose taip pat "importuoti". Į JAV vyksta mokslininkai tik dėl to, kad šiame krašte mokami didesni uždarbiai, yra geresnės laboratorijos. Be to, išradimų lygis amerikiečių yra aukštesnis.

Leonas Š.

Sovietai vilioja užsienio inteligentus

Darbininkų uždarbiai SSSR, net jubiliejiniais metais, yra daug žemesni, negu kitose techniškai išvystytose valstybėse. Nors dabar SSSR įvedė minimalinį darbininkams uždarbį 60 rub. per mėnesį, bet tai yra lygu pusei JAV bedarbio pašalpos dydžiui.

Sovietų kolchozininkai yra vergučių padėtyje, nes jie neturi pasų, be kurių jie negali po kraštą keliauti ir ieškoti geresnio darbo. Gi jų darbo diena — nuo saulės patekėjimo iki nusileidimo, su 180 dienų metinės normos prievole, su mizernu uždarbiu — 1-2 kapeikos arba 100—200 gramų javų, kaip vištelei. Ūkininkija Sovietijoj dalinai fiziškai sunaikinta, dalinai išmarinta badmečiais, o likutis — prirakintas kolchozuose.

Tarnautojų ir inteligentijos likimas Sovietijoj nemažiau tragiškas. Pradžioj kompartija stengėsi sukurti savo "darbo" inteligentiją, o senąja—naikino. Juos naikino, kaip "kenkėjus", "liaudies priešus", persekiojo dėl techniškų normų neišpildymo, stachanovinių nesėkmių įgyvendinimo, baudė juos kaip sabotažnikus. Dabar Sovietai ieško sąjungininkų inteligentijos tarpe laisvuose kraštuose. Tačiau vargu ar suras "durnelių".

J. Fabijonas

Sunki portugalų bedarbių buitis

Portugaliečiai masiniai bėga iš savo krašto dėl sunkių gyvenimo sąlygų. Jie bėga legaliai ir nelegaliai. Kadangi legaliai išvykti iš Porugalijos yra labai sunku, nes išvykstantis turi pristatyti garantiją, kad po poros metų grįš atgal ir už jį turi užstatyti tam tikrą užstatą kreditingi piliečiai, todėl gyventojai — bedarbiai bėga nelegaliai. Tiesa, yra dar vienas būdas gauti valdžios leidimą išvykti iš Portugalijos tuo atveju, jei norįs išvykti pristato pažymėjimą, kad jam garantuotas yra darbas bet kurioj pramoninėje šalyje.

Ekonominė Portugalijos padėtis šiuo metu yra labai sunki. Didelis skaičius bedarbių nuolat (galima sakyti, kasdien) vis didėja. Kai kuriuose krašto rajonuose gyventojai stačiai badauja. Todėl šie badaujantieji žmonės stengiasi patekti užsienin, tikėdami ten rasti darbo.

Už nelegalų pabėgimą portugalų valdžia smarkiai baudžia, sodindama sugautuosius ilgesniam ar trumpesniam laikui į kalėjimą. Šią sunkią portugaliečių būklę išnaudoja kontrabandininkai, kurie už portugaliečio per sieną pervedimą į Ispaniją ar Prancūziją nulupa nuo 90 iki 250 dolerių.

Tokiu keliu Ispanijos sieną jau perėjo 150,000 portugalų. Jų tarpe yra įvairių specialybių darbininkų, amatininkų ir paprastų bedarbių. Šiuos nelegalius imigrantus "medžioja" trijų kraštų policija — Portugalijos, Ispanijos ir Prancūzijos. Pabėgėliai bėga dažniausiai naktimis. Nelegalūs emigrantai grupėmis po 5-10 asmenų traukia į parubežio kalnus.

Šiomis dienomis netoli Prancūzijos sienos, ispanų pusėje, buvo rasti portugalų penki lavonai. Jie žuvo, besistengdami pereiti Pirėnų kalnus, kur juos parubežio policija pašovė. Kai kurie emigrantai stengiasi pasislėpti automobilių bagažininkuose ir tuo būdu pasiekia užsienį. Pereiti Pirėnų kalnus yra sunku ir bėgliams tenka pasinaudoti trimis naktimis, kad pasiektų kitos valstybės "El Dorado" — darbo ir pragyvenimo šaltinį.

Pr. Šul.

Užsienyje gyvenantiems pensininkams

LB Socialinio Klubo valdyba praneša suinteresuotiems asmenims, kad gauta iš Socialinio Draudimo administracijos informacija, liečianti tuos apdraustuosius, kurie mano apsigyventi užsienyje.

Čia kalbama apie Medicare, nes gyvenant užsienyje nemokama už ligoninę bei gydytojams išlaidos, nors ir toliau pensija mokama, iš kurios išskaitoma kas mėnesį po $3.

Tie asmenys, kurie išvyksta gyventi į užsienį, turi išsiregistruoti iš Medicare.

Rezignacija galima padaryti nuo spalio mėn. 1 d. iki gruodžio mėn. 31 kiekvienais neporiniais metais ir tik šių metų rezignacijos terminas yra pratęstas ligi 1968 m. kovo 31 d.

Kas liečia įsirašymą į Medicare, tai galima padaryti tik du kartu ir antrą kartą neankščiau 3 metams praėjus nuo rezignacijos ir tik nurodytame aukščiau laikotarpy, t. y. ketvirtas ketvirtis neporinių metų. Tai turi reikšmės tiems asmenims, kurie mano grįžti į JAV-bes.

Pora žodžių, kaip atrodo pensijos mokėjimas.

Jeigu kas lieka gyventi užsieny 6 mėnesius arba ilgiau, tai jie gauna čekius iš JAV-bių iždo departamento arba iš artimiausio JAV-bių konsulato tame krašte, kur apsigyveno. Jeigu buvimas užsieny užtrunka mažiau kaip 6 mėnesius, galima gauti pensijos čekius savo banko sąskaiton JAV-bėse.

Platesnių informacijų tuo reikalu galima gauti Socialinio Draudimo distrikto įstaigoje gyvenamoje vietovėje ir LB Socialinio Klubo valdyboje — reik. ved. A. Čepulis, 3548 S. Emerald Ave., Chicago, Ill. 60609.

Valdyba

Pensijas V. Vokietija moka ir užsienyje gyvenantiems

Tam tikrais atvejais gyvenantiems užsienyje asmenims Vak. Vokietijos Socialinio Draudimo įstaiga moka pensijas bei daro išmokėjimus.

Tarnarvusiems vokiečių kariuomenėje ir dėl sužeidimo nustojusiems nemažiau 25 proc. sveikatos, o jiems mirus, jų šeimos nariams (tėvui, žmonai) daromi piniginiai išmokėjimai, tačiau nuo prašymo padavimo dienos.

Pensijos taip pat mokamos ir buvusiems darbo ir sargybų kuopose, ištarnavusiems nustatytą laiką, o dėl sužeidimo ir dėl nedarbingumo — trumpesnį laiką dirbusiems.

Kai kuriais atvejais, asmenims, priėmusiems Vokietijos pilietybę užskaitomas Lietuvoje ištarnautas laikas ir jiems pensijos išmokamos kaip ir tikriems vokiečiams. Šiaip gyvenantiems užsienyje ir neturintiems Vokietijos pilietybės, išmokėjimai daromi tam tikrais atvejais.

Platesnių žinių šiuo reikalu galima gauti LB Socialiniame klube — A. Čepulis, 3548 South Emerald Ave., Chicago, Ill. 60608.

pr. šul.

ROCKFORD, ILL.

Balfo susirinkimas

Sausio 21 d., 2 v. popiet, Lietuvių Klubo patalpose, 716 Indiana Ave., šaukiamas Balfo 85 skyriaus metinis narių, rėmėjų ir prijaučiančių susirinkimas. Į susirinkimą atvyks Balfo direktorė p. D. Bobelienė ir padarys pranešimą iš Balfo veiklos.

Visus kviečiame kuo skaitlingiausiai dalyvauti. Turėsite progos išgirsti ką vietos Balfas nuveikė per 1967 metus. Bus proga išsiaiškinti kam kas yra neaišku ir duoti savo pasiūlymus. Be to bus renkama nauja valdyba. Po susirinkimo bus bendri užkandžiai. **Balfo 85 sk. valdyba**

Raudonųjų vaidmuo "juodajai jėgai"

Juodosios jėgos įtakai negrų tarpe praeitais metais pradėjus didėti, Amerikos komunistai pasišovė sulipti į jų vežimą, pareiškė FBI direktorius Edgar Hooveris savo metiniame raporte sausio 5 d. Amerikos komunistų partija į praeitus 1967 metus galinti žiūrėti su pasitenkinimu. "Juodoji jėga sudarė nerimo atmosferą ir daugeliui negrų dabar reiškia galimybę kelti riaušes, padegioti, plėšti ir žudyti", gi kompartija dar praeitą lapkričio mėnesį pasisakė... remianti juodosios jėgos ekstremistus", rašoma Hooverio raporte. "Juodoji jėga yra sukirpta pagal komunistų partiją. Jie sėjo nesantaikos sėklą ir tikisi sulaukti rasiniais neramumais sproginėjančių 1968 metų".

Ar kas nors yra jums skolingas pinigų?

Leiskite mums išreikalauti. Jeigu mes neišreikalausime, tai jums nieko nekainuos. Mes apmokėsime išlaidas.

FAIRWAY COLLECTION SERVICE

2935 WEST 71 ST. CHICAGO, ILL. 60629

TELEFONAS HE 4 - 2600

METROPOLIS — RESTORANAS

6538 So. Western Ave., Chicago. — Tel. 476-9009

Vienintelis lietuviškas restoranas su gerais patiekalais, kaip šašlykas, šnicelis ir kt., didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų. Lietuviškoj jaukioj nuotaikoj galėsite praleisti laiką, skaniai pavalgyti ir atsigaivinti.

Atdaras kasdien nuo 3 val. p. pietų iki vėlumos. Šeštad. ir sekmad. nuo 12 v. d. iki vėlumos. Pirmadienį uždaryta. Visi prašomi atsilankyti.

Savininkai PETRAS IR ANTANINA KAUŠAI

SIUVIMO MAŠINOS — Bernina - Necchi - Elna - Pfaff - Viking - White - Kenmore (šveicariškos, vokiškos, itališkos, japoniškos, Singer ir kitos). Taisome, parduodame ir nuomojame. Darbas greitas ir sąžiningas. Turime dalis. Aptarnaujame Chicagoje ir priemiesčiuose.

Parduodame ir taisome siurblius.

B & B DISTRIBUTING CO., 4214 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632

Telef. 927-0044; 927-0045. Vedėjas ARVYDAS M. DIKINIS.

Kas tik turi gerą skonį, Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

UNion 6-9206

Baltic Hotel

7643 HARDING AVENUE

MIAMI BEACH, 41, FLORIDA

BLOKAS NUO PAJŪRIO

Sophie ir Bernice Welicka

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4 3/4 % ON INVESTMENTS Units of $100.00 Dividend Checks Mailed Quarterly

5 % ON BONUS SAVINGS Units of $1,000.00 For 3 Years Dividends Paid Quarterly or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS • 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed

Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

92 MILIJONŲ TAUPYMO BENDROVĖ

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60636 GR 6-7575

4 3/4 % METAMS ON PASSBOOK SAVINGS

5 1/4 % ON CERTIFICATE ACCOUNTS $8.000,00, multiples of $1.000,00

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM MEMBER — INSURED

Federalinės vyriausybės apdraudos įstaigoje visos taupymo sąskaitos apdraustos iki $15,000.00

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidėdami darbais ir finansais, kad galėtų pasiekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalais kreiptis į Chicagos Taupymo ir Skolinimo Bendrovę, išaugusią iki $92,000,000.00 turto įstaiga.

Atsilankę pamatysite gėlėmis išpuoštą pirmą įstaigos aukštą. Laimės Šaltinėlį — Wishing Well, per kurį surenkama ir išdalinama kasmet įvairioms labdaringoms įstaigoms apie $1,200.00. Pamatysite plačiai žinomą didelį Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kuriame yra vietos 260 asmenų ir kuris veltui duodamas organizacijų susirinkimams. Susirinkusiems veltui jame teikiame kavą. Šis kambarys yra išpuoštas dideliais Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentų paveikslais ir trumpomis jų gyvenimo žiniomis. Pamatysite įvairių rinkinių kabinetą ir daug kitų įrengimų bei patogumų, kuriais per metų metus naudojasi mūsų taupymo ir skolinimo nariai.

Ypatingai kviečiame vaikų tėvus pradėti taupyti vaikų mokslui reikalingus pinigus. Mes turime specialų skyrių, kuriame taupomi mokslui reikalingi pinigai (College Bonus Savings). Šiame skyriuje laikomiems pinigams mokami patys aukščiausi dividendai, net iki 5¼%. Šiandien mokslas kainuoja nuo $6,000 iki $12,000 ir daugiau. Jei pradėsite mažais mėnesiniais indėliais taupyti nuo vaiko jaunų dienų, tai nei neapsižiūrėsite, kai sutaupysite mokslui reikalingus pinigus. Galite pradėti $2.50, $5.00, $10.00 arba net $25.00 sumomis į mėnesį. Kai padėsite 200 kartų po $25.00, tai susidarys reikalinga suma. Tokiu būdu bus užtikrintas jaunimui reikalingas mokslas. Vaikams bus lengvesnė ir gražesnė ateitis, o tėvams ramesnė sąžinė. (Šio mokslo taupymo skyriaus nereikia sumaišyti su dabar garsinamų Certifikatų taupymo skyrium).

Valdyba, direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų lauksime.

JOHN PAKEL Sr., Prezidentas

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

1. Insured Family Savings
2. College Bonus Savings
3. Christmas Club Savings
4. Vacation Club Savings
5. Home Mortgage Loans
6. Home Improvement Loans
7. All Types of Insurance
8. Sell and redeem U. S. Bonds
9. Safety Deposit Boxes
10. Free Community Rooms for your organization meetings (Free Coffee)
11. Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members.
12. Two large Free Parking Lots
13. Free Theatre tikets two Saturdays monthly for your children and mothers.

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY	12:00 P.M. — 8:00 P.M.
TUESDAY	9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY	Closed All Day
THURSDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY	9:00 A.M. —12.30 P.M.

MARTYNAS BUNDELIS

KOVOS DĖL PAJŪRIO

Šiais lietuvių tautos Nepriklausomybės kovų metais lietuviai kaip niekada pasiryžo iškelti laisvam pasauliui savo valstybės pavergimo skundą. Lietuvių tauta turi pagrįstų reikalavimų. Jos valstybės nepriklausomybė per Antrąjį Pasaulinį karą nutraukta ir jai neleista pačiai pasirinkti laisvės formą. Visų tų nelaimių priežastimi yra Rusijos valstybėje įsigalėję komunistai.

Lietuvių tauta vasario mėn. 16 dieną atšvęs iškilmingai. Jos 50 metų laisvės minėjimai plačiai nuskambės po viso pasaulio kraštus.

Šalia Nepriklausomybės minėjimų lietuvių tauta turi dar ir antrą nepaprastos reikšmės paminėjimą. Tai Sausio 15-ji diena. Nes lygiai prieš 45 metus lietuviai savo pastangomis įjungė į Nepriklausomą Lietuvos gyvenimą Klaipėdos kraštą.

Istoriniai 1923 metų Sausio 15 dienos laimėjimai apvainikavo lietuvių tautos kovas dėl savojo pajūrio, kuris ilgus šimtmečius buvo atskirtas nuo tautos kamieno.

Kovos dėl Lietuvos pajūrio prasidėjo 1228 metais, kada Hermanas von Balke atsivedė kryžiuočius į Prūsų Lietuvos žemes. Prūsai tuomet buvo pajėgūs kariauti prieš kryžiuočius, kurie negalėdami prūsus nugalėti buvo priversti stiprinti savo jėgas. Todėl du atskiri vokiečių ordinai — kryžiuočiai ir kardininkai — jau 1237 metais sudarė uniją ir bendrai išėjo į kovą prieš Lietuvos pajūrio gyventojus. Jiems pasisekė užimti Klaipėdą ir ten 1252 metais pasistatyti pilį. Laikinai pasisekė ordinui priversti Lietuvos karalių Mindaugą išsižadėti prūsų žemių. Tačiau žemaičiai tos sutarties nepripažino ir prasidėjo sunkus karas, kuris užsitęsė septynerius metu ir žemaičiai išėjo laimėtojais, sudavę kryžiuočiam lemiantį smūgį Darbėnų apylinkėse. Tas žemaičių laimėjimas paskatino ir pajūrio gyventojus, kurie susidėję su žemaičiais sugriovė ordino pilis ir privertė priešą pasitraukti už Priegliaus upės. Gaivališkas prūsų lietuvių sukilimas truko iki 1283 metų. Tuomet kovose garbingai žuvo prūsų vadai, kaip Erkus Monte, Glapė, Dievonis ir kiti. Šitų didvyrių žygiai yra įtraukti į š. m. Vasario 16 dienos minėjimą. Dainavos ansamblis su galingu Chicagos miesto orkestru užtrauks žodžius "Aidi senprūsių ragai"! Taip senprūsių pastangos išlikti prie pajūrio tęsiasi iki šių laikų.

Tik 1923 metais istorija pasigailėjo lietuvių. Klaipėdos kraštas visada buvo lietuviškas, jo gyventojų dauguma kalbos ir kilmės atžvilgiu lietuviška, pareiškė norą susijungti su nepriklausoma Lietuva.

Kaip žinoma, Klaipėdos kraštas 1920 m. vasario mėn. 12 d., Versalės sutartį pasirašius, buvo atskirtas nuo Vokietijos. Į Klaipėdos uostą įplaukė santarvininkų laivynas, kuris išlaipino prancūzų kariuomenės dalinį. Prancūzijos generolas Odry santarvininkų vardu priėmęs valdžią ta proga pasakytoje kalboje pareiškė, kad visi ryšiai, jungusieji kraštą su Vokietija, yra galiutinai nutraukti. Jau Vasario 17 dieną generolas Odry įstatė Klaipėdos kraštui valdyti "Krašto Direktoriją". Pirmąją direktoriją sudarė vieni vokiečiai, kurie pasistengė jam įsipiršti kaip geri šeimininkai. Štai tie ponai: miesto burmistras Altenbergas, burmistras Grabov, konsulas Jahn, dvarininkas Scheu, socialdemokratų atstovas Matzies, dvarininkas von Schlenta ir dr. Monig. Lietuviams užprotestavus, dar tą pačią dieną buvo priimti ir krašto lietuviai Erdmonas Simonaitis ir Reidys. Vokiečiai mezgė slaptus ryšius su Varšuva ir 1921 m. birželio mėn. pradžioje slaptai išvyko direktorijos pirm. Altenbergas ir Krause. Jie buvo priimti Lenkijos užsienio reikalų ministerio Dembskio, kuriam pareiškė pageidavimą, kad Klaipėda būtų padaryta "Freistatu". Be to, jie pareiškė esą griežtai nusistatę prieš Lietuvą.

Ši jų kelionė sukėlė didelį triukšmą Vokietijoje. Rytų Prūsų spauda, kaip "Koenigsberger Allgemeine Zeitung", "Hartungsche Zeitung", Tilziter Allgemeine Zeitung", Karaliaučiaus "Morgen" ir kiti vokiečių dienraščiai atvirai juos išvadino "išdavikais". Jie buvo vokiečių vyriausybės iškviesti į Ragainę ir jiems griežtai pasakyta, kad liautųsi žaidę lenkais ir derėtųsi dėl prijungimo prie Lietuvos valstybės.

Klaipėdos vokiečiams tas nepatiko ir jie pradėjo organizuoti "Heimatbundą", kuriame pasislėpė visos keturios jų organizacijos. Šito "Heimatbundo" vardu jie iš naujo mezgė kilpas Lietuvai ir reikalavo "freistato". Esant tokiai padėčiai iš karto reagavo krašto lietuviai atstovai. Sudaryta komisija Klaipėdos problemai spręsti; 1922 m. lapkričio mėn. 3-4 d. buvo į Paryžių iškviesti lietuvių ir vokiečių atstovai. Lietuviams atstovavo Dr. Grigalaitis, Stiklorius, Simonaitis, Labrencas, Reisgys, A. Brakas, Bruožaitis, Dovilas, Birškus ir Martynas Jankus.

Lietuvių komisija vieningai pareiškė, kad reikia tuojau prisijungti prie Lietuvos. Vokiečiai, atvirkščiai, reikalavo freistato su laisvu Klaipėdos uostu.

Tokia padėtis iššaukė Lietuvoje didelį susirūpinimą. Visos priemonės taikiu keliu išspręsti Klaipėdos krašto likimą buvo išsemtos. Beliko tik viena priemonė — užimti kraštą patiems lietuviams.

Mažosios Lietuvos savanoriai sausio 10 dieną be kraujo praliejimo perėmė visą kraštą ir apsupo Klaipėdos miestą.

Naktį į sausio 15 dieną audrai siaučiant lietuvių tautos savanoriai pradeda žygį ir laimėsekė savanorius. Jie užėmė miestą tą pačią dieną ir paėmė į nelaisvę prancūzus ir vokiečius. Bet lietuviškas mandagumas ir čia didvyriškai pasireiškė — prancūzams atiduodami ginklai ir pasirašoma paliaubų sutartis.

Po laimėjimo, sausio mėn. 19 d. šilutėje Vyriausias Gelbėjimo Komitetas sušaukė visų skyrių atstovų suvažiavimą, kurs vienbalsiai nutarė prisijungti prie Lietuvos autonominės dalies teisėmis.

Kai buvo laidojami sausio 15 dienos karžygiai, Klaipėdos Krašto Jaunimo organizacijų Centras "Santara", kuri krašte jau nuo 1912 metų veikė, padėjo viso krašto jaunuomenės vardu gyvų gėlių vainiką su parašu: "Jūsų pavyzdys mums kelią rodys ateityn".

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

ATSARGI MERGAITĖ

— Tu sakai, kad neisi už manęs. O aš susilažinau su draugu iš 100 dolerių, kad tikrai su tavim apsivesiu.

— Gerai, Joneli, sutinku. Mat, aš visuomet manydavau, kad tu neturi nei 100 dolerių.

ŽMONA NEKALTA

Į ligoninę pirmai pagalbai atveža visą apdaužytą žmogų. Budintis jį klausinėja:

— Tamsta vedęs?

— Ne, — pakrato galvą ligonis, — aš tik pakliuvau po automobilium.

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083
NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS
4 3/4 % ON INVESTMENT ACCOUNTS
MOKAME NUO 1966 METŲ SPALIO 1 DIENOS
Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.
Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.
Prašome aplankyti naują mūsų namą.
VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadieni 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO INSULACIJOS PROBLEMAS

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputeciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET — TEL.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITWINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

Mes mokame 4 3/4 % per annum ant visų sutaupų

MIDLAND SAVINGS

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632
Telephone CL 4-4470
August Saldukas
Chairman of the Board

Nuolatinė Siuvimo Mokykla

Jai vadovaus prityrusi mokytoja - instruktorė
IRENA BERNOTAVIČIENĖ

Išmokite naujo suprastinto siuvimo metodo tik per 10 pamokų. Pamokos dėstomos lietuvių ir anglų kalbomis. Registruokitės iš anksto, kad patektumėt į pirmesnį kursą, pas

B. AND B. SEWING SCHOOL VEDĖJĄ ARVYDĄ DIKINĮ,
TELEF. 927 — 0044 — 45.

Highest Rates on Savings

At Standard Federal Savings your savings earn at the highest rate paid by any savings institution in Chicagoland.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $15,000

4 3/4 %
CURRENT RATE PER ANNUM
PASSBOOK SAVINGS
Earnings are added and compounded four times a year. No time requirements. No minimum. amount. Additional amounts can be deposited at any time in any amount.

5 1/4 %
PER ANNUM
6 MONTH CERTIFICATES
DESIGNED FOR SAVINGS INVESTORS WHO HAVE LARGE LUMP SUMS TO INVEST. ISSUED IN MINIMUM AMOUNT OF $10,000.00 AND LARGER IN AMOUNTS IN MULTIPLES OF $1,000.00.

INSURED SAFETY
Your savings are protected by our own exceptionally strong financial condition and by insurance to $15,000 by the Federal Savings and Loan Insurance Corporation, a permanent agency of the U. S. Government. Safety for your savings is a tradition at Standard Federal Savings.

Passbook Savings in by the 10th of the Month Earn from the 1st.

ASSETS OVER $122,000,000

STANDARD FEDERAL SAVINGS
4192 Archer Avenue • Chicago, Illinois 60632 • Phone VI 7-1141

INVEST IN UNIVEST ©*

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

Terminuoti santaupų lakštai (certificates) neša 5¼%.

Nuo spalio 1 dienos mokame
4 3/4 %
metinius dividendus investavimo sąskaitoms

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone HAymarket 1-3070

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM — FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $15,000

* Universal Investment Share Account

Visos sąskaitos iki $15,000.00 apdraustos JAV vyriausybės agentūroje.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
In Chicago $16.00 per year, $8.50 per six months. $4.50 per 3 months. In other USA localities and Canada $14 per year, $7.50 per six months, $4.00 per three months.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose

metams	$16.00
pusei metų	$8.50
trims mėnesiams	$4.50
vienam mėnesiui	$1.50

Kitose JAV vietose:

metams	$14.00
pusei metų	$7.50
trims mėnesiams	$4.00
vienam mėnesiui	$1.50

Kanadoje:

metams	$18.00
pusei metų	$10.00
vienam mėnesiui	$2.00

Užsieniuose:

metams	$21.00
pusei metų	$11.00
vienam mėnesiui	$2.50

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Sen. Frank J. Lausche

Senatorius Frank J. Lausche per eilę metų Ohio politikoje vaidina labai svarbų vaidmenį. Jis buvo išrinktas Clevelando meru, o vėliau Ohio gubernatorium. Gubernatoriaus pareigas jis ėjo net penkis terminus. Senatoriaus postui jis buvo išrinktas 1956 m., ir tame poste jau baigia antrą terminą. Pasirengęs jis kandidatuoti ir trečiam terminui.

Tiek gubernatorium, tiek senatorium Lausche buvo renkamas kaipo demokratas. Vadinasi, kandidatavo demokratų partijos sąraše. Aišku, kad ir šį kartą jis tikėjosi Ohio demokratų partijos paramos. Tačiau tos paramos jis nesusilauks. Mat, partijos vadovybė kandidatu senatoriaus postui pasirinko kitą asmenį, būtent Gilliganą..

Tai reiškia, jog demokratų partijos vadovybei Lausche pasidarė nebepriimtinas ir ji pasiryžo išsluoti jį lauk.

Kodėl Lausche, kuris yra vienas labiausiai žinomų ir populiarių Ohio valstijos politikierių, staiga neteko partijos vadovybės pasitikėjimo?

Partijos vadovybės atsiribojimas nuo Lausche's, kuris, kandidatuodamas į įvairius postus, nepralaimėjo nė vienų rinkimų, atrodo gana keistas. Tad ir kyla klausimas, kas atsitiko, kad vadovybė atsisakė populiarųjį Lausche indorsuoti?

Dalykas toks, kad Lausche, kuris save laiko demokratu, atvejų atvejais senate balsuoja kartu su respublikonais. Vadinasi, palaiko respublikonų poziciją. Padarytas apskaičiavimas parodo, jog jo balsavimo rekordas yra daugiau respublikoniškas, negu demokratiškas. Tai reiškia, jog jis nuolat (kartu su respublikonais) pasisako prieš administracijos pasiūlymus.

Bet ar jis tik vienas tarp demokratų senatorių yra toks neklaužada?

Kur tau! Tokių neklaužadų yra ir daugiau. Imkime, pavyzdžiui, senatorių Fulbrightą, kuris yra užsienio reikalų komiteto pirmininkas. Vadinasi, eina nepaprastai svarbias pareigas.

Jis taip pat save laiko demokratu. Na, o koks jo yra rekordas? Kaip jis remia prezidento Johnsono vedamą užsienio politiką?

Senatorių tarpe (įskaitant ir respublikonus) nėra kito tokio akiplėšiško prezidento Johnsono administracijos krtiko kaip Fulbright. Nepraleidžia jis nė vienos progos, kad nepabrėžtų, jog Amerikos įsivėlimas į Vietnamo karą jokiu būdu negali būti pateisintas.

O kaip yra su senatorium Wayne Morse iš Oregono?

Jis irgi yra labai savarankiškas ir nepriklausomas. Persimetęs iš respublikonų į demokratus, jis labai dažnai nesiskaito su demokratų partijos vadovybe.

Yra ir daugiau panašių senatorių, kurie neboja partijos vadovybės. Pastaruoju laiku toks neklaužada pasidarė senatorius Eugene McCarthy.

Ohio demokratų partijos bandymas "išdompuoti" senatorių Lausche vargu bus sėkmingas. Lausche jau pareiškė, jog nuo to vadovybės nusistatymo jam "nei šilta, nei šalta". Jis visvien kandidatuosiąs kaipo nepriklausomas demokratas pirminiuose rinkimuose, kurie įvyks gegužės 7 d. Daugelis yra tos nuomonės, jog jis tuos rinkimus lengvai laimės ir vėl bus demokratų kandidatas senatoriaus postui.

Komunistinėje Lenkijoje kunigai persekioja lietuvius katalikus

Laiškai iš Seinų krašto

Mylimi ir gerbiami...

Sveikinam jus su Šv. Kalėdom ir Naujais Metais ir linkim daug laimės jūsų gyvenime, o labiausiai sveikatos ir siunčiam jums kalėdinį plotkelį, norim pasidalinti su jumis savo džiaugsmais ir vargais, nors mes džiaugsmo jokio neturim ir savo gyvenime nesulauksim.

Pas mus jokios permainos nėra nei kaime, nei mieste, nei šventoj bažnyčioj. Mūsų Seinų klebonas žiauria atsižvelgia į lietuvius. Lenkams ir šliubus gražesnius duoda ir mirusius gražiau laidoja, o užmokestį ima vienodą. Kai į kapus lydi mirusį lenką, tai lydi keturi ir penki kunigai, o lietuvį dažnai nenori nė vienas lydėti, o jei palydi, tai tik per didelį vargą. Lietuviai, kad ir brangiau sutinka mokėti, kad tik gražiau palaidotų, bet klebonas nesutinka. Mes kai laidojom mūsų mirusių dukrelę, daug vargo su klebonu turėjom. Jis nenorėjo laidoti taip, kaip mes norėjom. Nors jam ir pinigus didesnius duosi, jis tačiau nesutiks.

Pas mus ir bažnyčioje lenkai skiriasi nuo lietuvių, kartais lietuvį ir iš bažnyčios varo, sako čia ne jūsų... Ko čia vargšas lietuvis neiškenčia...

Pas mus per Dūšines (Vėlines) nakties metu žmonės eina ant kapų. Ir šiemet žmonių daug susirinko, bet kai kitą rytą nuėjom ant kapinių, tai trys paminklai su lietuviškais užrašais buvo išversti ir išniekinti. Visur lietuvius skriaudžia. Viską turi pasigrobę savo rankose, o tave bara ir sako: "Čia ne tavo žemė!" Tai kur vargšams lietuviams pasidėti?...

Mielas mūsų....

Turiu į Jus didelį prašymą. Neatsisakykite aprašyti ir iškelti jūsų spaudoje Seinų katalikų parapijos klebono ir jo lenkišku kamendorių jau daug metų daromas lietuviams katalikams skriaudas ir pastangas galimai greičiau lietuvius sulenkinti.

Lietuviai Seinų parapijoje sudaro daugumą. Kelis kartus lietuvių delegacijos vyko pas vyskupą Sawycki į Baltstogę prašyti jo, kad nors vieną lietuvį kunigą paskirtų į Seinų bažnyčią. Prižadėjo... patiesijo... Vyskupas savo žodžio neišlaikė.

Seinuose vienas jaunas lenkas kunigas buvo pramokęs lietuvių kalbos. Tą iškėlė į Lenkiją. Lenkų kunigų dėmesys yra labiausiai atkreiptas į lietuvių vaikus bei priaugantį jaunimą. Vietoje poterių ir katekizmo, pirmoje eilėje jie vaikus moko lenkų kalbos ir išpažintį verčia atlikti tik lenkiškai.

Prieš pora metų daugelis lietuviškų kaimų nepriėmė kalendavoti (kaledoti) savo lenko klebono , dėlto praeitais metais tas lenkas klebonas jau puls savo inciatyva aplenkė lietuviškus kaimus ir šeimas.

Seinų bažnyčioje už tą patį atlyginimą lenkui suruošiamos ir atliekamos iškilmingesnės vestuvės bei laidotuvės, o lietuviams kunigai patarnauja labai nenoriai ir ko paprasčiausiai. Padėtis priėjo iki to, kad Vėlinių naktį Seinų parapijos kapinėse nežinomi fanatikai išvertė ir išniekino tris kryžius su lietuviškais užrašais. Kiek žinoma, lenkų "liaudies milicija" piktadarių dar "neišaiškino", tai vargu kada išaiškins...

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

Pedagoginis Lituanistikos Institutas

Į neakivaizdinį skyrių paskutiniuoju metu įstojo trys Kanadoje gyvenančios studentės: Kristina Pareštytė, Remigija Blyskytė ir Liucija Petrašiūnaitė. Pastarųjų dviejų prašymus Institutui atsiuntė Kanados Lietuvių Bendruomenės Švietimo Komisija, kartu pranešdama, jog ji už jas apmokėsianti ir mokslo mokestį. Tai pirmas toks žygis, kuris suka visuomenės dėmesį į realią lietuviškojo švietimo politiką. Minėtoji komisija, matyt, gerai nujaučia, jog idealistinės politikos praktiškai jau nebeužtenka. Šviesuomenė savaime netarpsta, tik beraščiai auga be realių pastangų. Sudarydama realią užuovėją mūsų jaunajai šviesuomenei siekti lituanistinio raštingumo, Kanados Lietuvių Bendruomenė nusipelno išskirtino dėmesio. KLB Švietimo Komisijai pirmininkauja L. Tamošauskas.

Ateities Atžalynas

Jau 6 metai kaip Chicagoje veikia Ateities Atžalynas. Šis sambūris turi dvi programom išpildyti grupes — vyresniųjų ir jaunesniųjų. Turi orkestrą, šokėjus ir kankles. Tai yra lyg ir pilnas ansamblis, galįs sudaryti įvairias programas. Visi džiaugėsi jų veikla, bet paskutiniu metu nesiseka. Jų repeticijos vyksta šeštadieniais 2 — 4 val. p. p. Kažkodėl daug šeimų savo jaunimo mokytis neleidžia. Atžalynas atsidūrė kryžkelėje, nors jam vadovauja mūsų žinomi veikėjai, kaip: Zapolis, Zapolienė, F. Strolia ir F. Gramontienė.

Tėvų komitetas rūpinasi, kad šis gražus sambūris neužgestų, todėl sausio 20 d. Vyčių salėje rengia linksmavakarį. Bus vaišės ir bendras pasilinksminimas. Gros Teclingerio orkestras. Šiuo suduvimu norima sutelkti kiek lėšų, nes Atžalyno kasa tuščia. Ačiū Prekybos Rūmams už paskirtą $500 auką, tačiau ji išleista įsigyjant kankles ir kitiems svarbiems reikalams. Lietuvių visuomenė kviečiama šiame parengime gausiai dalyvauti ir paremti sambūrio gražius darbus. Tėvai prašomi savo junimą leisti mokytis tautinių šokių, nes Atžalynas dalyvaus šiais metais rengiamoje Tautinių šokių šventėje. Jaunimas kviečiamas nuo 6 iki 18 metų amžiaus. Pamokos vyksta Fieldhouse Marquette Parke. Už šokių ir muzikos pamokas imamas tik $1 mėnesinis. Visi kviečiami ir laukiami.

Bal. Brazdžionis

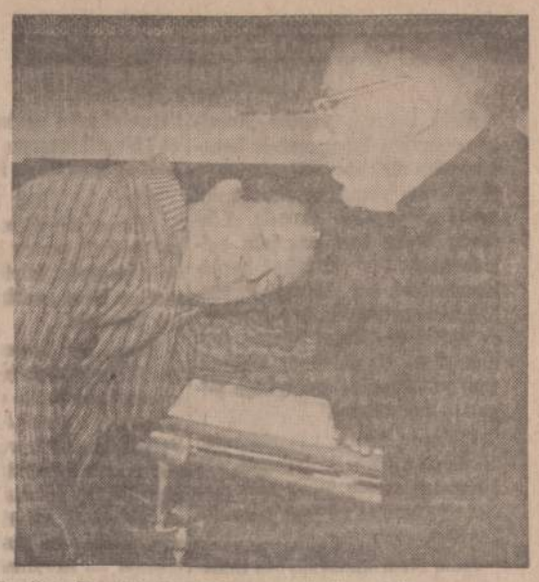

Reading, Pa., nuo gazo dujų sprogo dviejų aukštų gyvenamas namas. Penki asmenys žuvo sprogimo metu, o kiti buvo sunkiai sužeisti. Paveiksle vienas vyras ramina sužeistąjį.

CLEVELAND, OHIO

Lietuvių salės bendrovės metinis susirinkimas

Lietuvių salės bendrovės (Lithuanian Hall Co.) metinis akcininkų susirinkimas kviečiamas 1968 metų sausio mėnesio 26 dieną, 7 val. vakaro, Lietuvių salės namuose, 6835 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Darbotvarkė: 1. Susirinkimo atidarymas, 2. Susirinkimo pirmininko rinkimas, 3. Balsams skaičiuoti komisijos rinkimas, 4. Direkcijos — valdybos rinkimas, 5. Direkcijos — valdybos 1967 metų apyskaitinis pranešimas, 6. Įvairūs reikalai ir sumanymai.

Į naują Lietuvių salės bendrovės (Lithuanian Hall Co.) valdybą — direkcija kandidatuoja 17 asmenų, būtent: John Apanovich, Vytautas Brazilis, Zenonas Dučmanas, Juozas Duleba, Stanley Halaburda, Ignas Gatautis, Stasys Lukas, Stasys Mačys, Jurgis Malskis, Karolis Morkūnas, Antanas Paškevičius, Ernestas Samas, Bronius Snarskis, Pranas Stempužis, Vytauta Stuogis, Povilas Šukys ir Jonas Titas.

Lietuvių salės bendrovės gerb. akcininkai ir akcininkės, prašomi metiniame susirinkime dalyvauti. Visiems akcininkams paštu išsiųsti asmeniniai pranešimai su susirinkimo darbotvarke ir įgaliojimais — proxy. Akcininkai, negavę paštu asmeninio pranešimo, prašomi kreiptis į Lietuvių salės bendrovės vadovybę, darbo valandomis asmeniškai, arba telefonu: EX 11143. Akcininkai, kurie negalės asmeniškai susirinkime dalyvauti, prašomi užpildyti gautus įgaliojimus — proxy ir įteikti įgaliojamam asmeniui. Įgaliojimus — proxi prašoma užpildyti tvarkingai. Netinkamai užpildyti įgaliojimai nebus priimami.

V. B.

Dėmesiui norinčiųjų vykti į 1968 OLIMPINIUS ŽAIDIMUS

American Travel Service Bureau (Sav. Walter Rask) organizuoja kelionę į 1968 metų Olimpijadą. Dėl riboto laiko ir vietos stokos, norinčius vykti prašau kreiptis ne vėliau vasario 1 dienos pas A. Lauraitį šiuo adresu:

A. LAURAITIS,

4645 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. 60609. Tel. LA 3-8775

ARBA

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU,

9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. Telef. 238-9787

M. GELŽINIS

Mortensenų nebaigtasis veikalas apie Mažąją Lietuvą

2

Versalio sutarties paruošimo fazėje gyvai pasireiškusios tautiniai susipratusių mažlietuvių politinės vadovybės — Mažosios Lietuvos Tarybos ir Lietuvos vyriausybės pastangos, atskirti Maž. Lietuvą nuo Vokietijos ir ją sujungti su visa Lietuva, iššaukė Rytprūsių vokiečių ir vokietininkų piktą pasipriešinimą, dėl kurio ir prasidėjo

a) *Pirmasis kovos rundas dėl Mažosios Lietuvos.*

1918 m. lapkričio 11 d. vokiečiai pasirašė ginklų paliaubas su sąjungininkais ir pripažino Pirmąjį pasaulio karą pralaimėję.

1918 m. lapkričio 13 d. "Tilsiter Allgemeine Zeitung" nr. 263 paskelbė, kad prezidentas Vilsonas pažadėjęs Amerikos lietuviams atskirti Mažąją Lietuvą iki Karaliaučiaus nuo Vokietijos ir atskirąją dalį sujungti su Did. Lietuva.

1918 m. lapkričio 13 d. trys vokiečių valdininkai — burmistras Gries, apskr. viršininkas Sarrazin ir vyskupas Struck šaukė "Tilsiter Allgemeine Zeitung" nr. 263 protesto mitingą Ragainėje prieš Vilsono užsimojimus Maž. Lietuvoje.

1918 m. lapkričio 15 d. mažlietuviai Deivikis, Jankus, Simonaitis, Strangalys ir Vanagaitė skelbė protestą prieš vokiečių protestą Ragainėje, rašydami: "Mes šį akiplėšiškumą lietuvių vardu atmetame, nes jūs iš kompetetingos pusės jokio įgaliojimo neturite."

1918 m. lapkričio 16 d. Maž. Lietuvos autochtonai įsteigė Tilžėje mažlietuvių politinę atstovybę — Prūsų Lietuvių Susivienijimo Tautinę Tarybą.

1918 m. lapkričio 30 d. Taryba reikalavo sujungti Maž. ir Didž. Lietuvą. Reikalavimas, pasirašytas vieno Tarybos vykdomųjų organų — Prūsų Lietuvos Tautinės Komisijos — paskelbtas 100.000 plakatų ir lapelių, iššaukė gilų vokiečių susirūpinimą.

1919 m. kovo 24 d. Lietuvos delegacija Paryžiuje, stebėjusi taikos derybų eigą, įteikė Taikos konferencijos pirmininkui Clémenceau lietuvių revendikacijos medžiagą ir prašė Lietuvai pripažinti lietuvių gyvenamas Maž. Lietuvos sritis.

1919 m. balandžio 8 d. Prūsų Lietuvos Tautinė Taryba kreipėsi per Lietuvos delegaciją memorandumu į pirmininką Clémenceau, nurodė Maž. Lietuvos ribas, prašė Rytprūsių lietuviams suteikti galimybę laisvai pareikšti savo apsisprendimą ir reikalavo prijungti Maž. Lietuvą prie visos Lietuvos.

1919 m. balandžio 12 d. — Lietuvos delegacija atkreipė laišku maršalo Foch dėmesį į lietuvių revendikaciją Rytprūsiuose, į tikrąją rytų Elzas — Lotaringiją, kurios Prūsijos administracija nespėjo suvokietinti, reikalaudama, tas lietuviškas sritis grąžinti Lietuvai. Šalia istoriniai etnografinių, šį sykį jau buvo ir ekonominiai argumentai vartojami.

1919 m. balandžio 18 d. — Voldemaras pareiškė "Le Temps": "Mes net laikome teisinga reikalauti sau navigacijos laisvės Priegliumi iki Karaliaučiaus, nes Nemunas ir Prieglius yra vienintėliai gamtos mums skirti keliai į jūrą..."

1919 m. gegužės 2 d. — Lietuvos vyriausybė įteikė Taikos konferencijai komunikatą apie Lietuvos sienas. Pasirėmusi Prof. Bezzenbergerio išvadomis, ji reikalavo, kad į Lietuvos plotą įeitų 13 Rytprūsių apskričių: Klaipėda, Šilutė, Lanka (Niederung), Tilžė, Ragainė, Pilkalnis, Stalupėnai, Darkiemis, Geldupė, Gumbinė, Įsrutis, Vėlava ir Labguva.

1919 m. gegužės 29 d. — Vokietijos vyriausybė, sužinojusi taikos sąlygas, protestavo prieš numatytą Klaipėdos krašto atskyrimą.

1919 m. birželio 28 d. — pasirašyta Versalio taikos sutartis, kuri atskyrė Klaipėdos kraštą nuo Vokietijos.

Versalio sutartis užbaigė pirmąjį kovos rundą dėl Mažosios Lietuvos, iš kurio abudu oponentai, Lietuva ir Vokietija, išėjo nepatenkinti. Pirmoji, nebojant visų protestų, turėjo atiduoti Klaipėdą, o Lietuva, kuriai buvo žadėta Maž. Lietuva iki Karaliaučiaus, gavo patirti, kad nuo visos Maž. Lietuvos tebuvo mažas kampelis atlaužtas, ir tas pats nebuvo jos, bet Aliantų priežiūrai pavestas. Esant tokiai padėčiai, kova dėl Maž. Lietuvos turėjo eiti toliau.

b. *Antrasis kovos rundas dėl Mažosios Lietuvos.*

1919 m. — tuoj po Versalio sutarties, Berlyne buvo įsteigtas Memelland — Bundas (Klaipėdos krašto sąjunga). Tai buvo kraštutiniai revendikacinė organizacija, siekusi Klaipėdą grąžinti Vokietijai. Jos pirmininkė ir reikalų vedėja, ponia Broenner — Hoepfner, Vokietijos demokratų partijos narė, paliko 39 tomus užrašų, liečiančių vokiečių Klaipėdos politiką. Užrašai randasi Vokietijos Reichsarchyve. Naciai apkaltino Memelland — Bundą liberališkumu ir jį 1935 m. uždarė.

1919 m. — Karaliaučiaus univ. profesoriaus ir žymaus vokiško nacionalisto (vėliau A. Brackmanno išlavinta ir paskatinta studentė, tilžiškė G. Heinrichaitė (vėliau Mortensenienė) pradėjo rašyti disertaciją "Beitrage zu den Nationalisten — und Siedlungsverhaeltnissen von Pr. Litauen". Ji pirmoji viešai paneigė daugelį pačių vokiečių istorikų iki tol patiektų davinių apie Maž. Lietuvą. (Lenkų mokslininkas Adam Kosinski įrodė 1947 m. Przegland Zachodni Nr. 11) 12 pusl. 980 - 992 padėtu straipsniu Brackmanną buvusį "Polotyczni profesor").

1919 m. lapkričio 21 ir 22 d. — Lietuvos kariuomenė, sumušusi bermontininkus prie Radviliškio, palaidojo ir tų vokiečių vilti, kurie tebetikėjo Lietuvą pajungti ginklu.

1920 m. vasario 9/12 d. — vokiečių kariuomenė apleido Klaipėdą.

1920 m. vasario 21 d. — Prūsų Lietuvių Tautos Taryba paskelbė visam pasauliui, kad Maž. Lietuva norinti susijungti su Didž. Lietuva.

1920 m. kovo 20 d. — Lietuvos Valstybės Taryba iškilmingame posėdyje priėmė į Valstybės Tarybą Maž. Lietuvos atstovus Dr. Gaigalaitį, Martyną Jankų ir ūkininkus Jurgį Štrėkį ir Kristupą Lekšą.

1920 m. — Vokiškosios Klaipėdos krašto politinės partijos apsijungė Vokiečių — Lietuvių Gimtinės Sąjungoje (Deutsch — Litauischer Heimatbund).

1920 m. liepos 12 d. — Lietuvos su Rusija pasirašyta taikos sutartis parodė, kad Vokietijos rytų sienų neapsaugojo vokiškieji "Grenzschutzai", bet jaunoji Lietuvos kariuomenė, kuri nuplovė maskoliškų — aziatiškų bolševikų bangą 300 km. nuo Vokietijos sienų.

1921 m. — Klaipėdos burmistras Altenbergas lankėsi Varšuvoje ir ten propagavo Lietuvos — Lenkijos uniją, į kurią galėtų ir autonominis Klaipėdos kraštas įeiti.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienrašti "Naujienas"

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telef.: PRospect 8 - 3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5 - 5076
Valandos kasdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti HU 8-3222

Telef.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th Place
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1—4 ir 7—9, antrad., penktadienį nuo 1—5, treč. ir šeštad. tiktai susitarus

Ofiso — HE 4-5758.
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais 2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p. Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

Tel. ofise: HE 4-1414, rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1—3 ir 6—8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1—4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREE
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1—4 popiet ir 6—8 val. Treč. ir šeštad. uždaryta
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telef.: GArden 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmad., ketvirtad. 5-8 val. vak., antrad., penktad. 1-4 popiet.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9—11 val. ryto ir nuo 4—8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9:00—2.00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš Šv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: pirm., antr., ketv., penkt., nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. REpublic 7 - 2290

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2—5 po pietų, ketvirtad. nuo 6—8 vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Rez. telef.: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2—8 val. vak. Penktadienį 10—12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8 - 1223
OFISO VAL.: pirmad., antrad., trečiad., ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: HEmlock 4 - 2123
Rezid. telef.: GIbson 8 - 6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123 jei neatsiliepia, tai telef. GI 8-6195

NAUJI METAI - NAUJI RATAI

Laudis Lietuvoje, ypač Žemaitijoje, mėgdavo lyginti naujus metus su naujais ratais. Kaip vieni, taip ir antri, mat, nestovi vietoje — rieda pirmyn savais keliais. O jeigu kas naujas, tai turi būti geras. Gi žmonėms būdinga nenustoti vilties su naujais metais susilaukti vis ko nors geresnio.

Sulaukę Lietuvos laisvės atgavimo auksinio jubiliejaus — 50 metų, lietuviai laisvame pasaulyje sutiko juos pilni ryžto kovoti ir laimėti tėvynei bent prošvaistės laisvės, žinoma, ne be vilties ir tikėjimo atsiekti užsibrėžto tikslo. Tačiau su viena sąlyga, kurios neišlaikius visi sudaryti planai subirėtų į nieką.

Toji sąlyga yra vienybė, daug kartų užakcentuota kultūros kongrese, prieš ir po jo, visų kalbėjusių veiksnių, bei rašiusių spaudoje apie ateinančių jubiliejinių laisvės kovų metų veiklą.

Jeigu balsai tuščiai nuaidėjo; jeigu visokių pažiūrų lietuviai šiais metais kiekviename veiklos žingsnyje atsimins esą pirmiausia lietuviai, tada gal vienybė ir bus išlaikyta iki galo. Tuo būdu šie metai šalia laisvės kovų metų pavadinimo galės turėti ir stebuklingų metų vardą.

Visi veiksniai, jų atstovai, padėjėjai ir sekėjai bei pašaliniai veikėjai ir stebėtojai jau pabaigoje 1967 metų turėjo pradėti rūpintis savimi, kaip laikytis vienybėje; ko turėtų atsisakyti ir ko pasimokyti, kad iš savo paties pusės lietuvių vieningumas nebūtų pažeistas. Bet jokio tam ženklo nepastebima, nei spaudoje, nei viešai pasisakant. Pasilieka tik bendrinis reikalavimas laikytis vienybės ir, žinoma, kitiems.

Viena aišku, kad be tolerancijos ir draugingo nusiteikimo kitų atžvilgiu vienybėje gyventi ir dirbti — neįmanoma. Ne vien akyse, bet ir už akių reikalinga tolerancija.

Šiaip tolerantingas draugiškasis dienraštis, vengiąs plūsti net savo tautos mirtiną priešą komunistinį bolševizmą, o visuomeninius reikalus ir darbuotojų kritiškus pasisakymus leidžia savo dienraščio skiltyse talpinti tik patikrinę per nuosavos linijos prizmę. Būtų pagirtina tokia drungna laikysena, nes liaudies išmintis pataria: nebūk per saldus — prarys, nebūk per kartus — išspiaus, jeigu vis dėlto mėnesio būvyje sukauptas erzelis dėl nesutramdytos tuščios ambicijos neprasiveržtų "spyglių" dygumu.

Kad užbėgus laukiamai naujuose metuose vienybei už akių, pasiskubinta pabadyti kitokio mąstymo (kai kur ir moralės) tautiečius prieš paskutinę mėnesio ir metų dieną, nelaukiant nė kito mėnesio pradžios, kaip iki šiol. Čia surado ir "kažkokį lietuvį", kuris "kažkokiam teisėjui" bučiavo pasturgalį... (tai bene pirmas toks nuotykis šio kraštot teismo istorijoje). Čia išgirdę "ganėdus" apie šeškus, jiems draugystėn prijungė ir savo velnius. O apžvalginiame puslapio straipsnyje, kaip priderama metų pabaigoje apžvelgti praėjusiuosius, kone paskendo bebraidydami šiukšlių, atmatų ir srutų potvynyje. (skonio reikalas!) Tačiau pasistengė nenuskęsti, nes, girdi... "turime pakovoti savo tarpe"... Taip kai kuri spauda formuoja vienybės mintį Lietuvos laisvės kovų metais. Sakysite — juokų skyrius, humoras? Ne, to nėra pažymėta. Puslapio antgalvis pasako, kam skirtas turinys.

Sulaukus kiekvienų naujų metų pasikeičiama linkėjimais juose susilaukti naujos laimės ir praleisti seikatoje. Bet, kad linkėjimai būtų viešai išreikšti sau, pirmą kartą teko išgirsti per Margučio radijo programą Naujųų Metų dieną. Graži, turininga tos dienos pragrama buvo užbaigta sveikinimais pavienių asmenų, biznierių ir organizacijų. Du aktoriai: vyras ir moteris teatrališkais balsais pasikeisdami "deklamavo" skirtus linkėjimus. Paskutinį linkėjimą ponia skyrė sau, kurį baigė šiais žodžiais: —"kai pasensim, eisim į Alvudą, šveisim cepelinų bliūdą". Gerai yra pramatyti senatvę, bet kad dar šiais metais — tai retenybė.

Į vieną straipsnį surašyti daug pastebėtų prieštaravimų vienybės idėjai — neįmanoma. Reikia tik palinkėti, kad lietuviai pasiliktų, kaip visada — drąsūs, nepalaužiamo ryžto, kovingi ir, reikalui esant, kaip visada išmintingi, tada ir laisvės kovų metai nebus bergždi.

O. Algminienė

Žymantų šeimos koncertas

Kas ta Žymantų šeima? Atsakymas nereikalingas, nes jau visi ją pažįsta. Tai lietuviškas "Sound of Music". Filme vaidina samdyti artistai, o čia naturali šeima dainuojanti, šokanti, grojanti, deklamuojanti ir vaidinanti. Ne vien lietuviškai, bet ir keliomis kitomis kalbomis. Jau susidomėjo ja ir JAV TV kompanijos. Gal toji šeima neužilgo garsins lietuvių vardą plačiuose amerikiečių masėse. ?

Lietuviai muzikai teigiamai atsiliepė apie šeimos pirmąjį koncertą, kuris buvo praeitais metais.

Darius — Girėno Lituanistinės mokyklos Tėvų Komitetas Žymantų šeimą pakvietė antram koncertui Čikagoje.

Jis įvyks š. m. sausio mėn. 14 d. 3 val. po pietų Jaunimo Centre. Visi, kurie negalėjo patekti į salę, dabar turės progos pasidžiaugti Žymantų šeimos narių išpildomais muzikiniais dalykais. Jie verti dėmesio, ypač mūsų jaunajam prieaugliui, kuris galės pasidžiaugti lietuviškos muzikos ir dainos grožiu. Gal ne vienas paseks ir Žymantų pėdomis.

Užtat vaikams daromos didelės nuolaidos. Įėjimas jiems visu trečdaliu pigesnis, negu suaugusiems. Be to, jiems bus įvairūs laimėjimai.

Bilietai gaunami Marginiuose — Marquette Parke. Koncerto dieną bus parduodami prie įėjimo Jaunimo Centre. Žinoma, jei liks dar neparduotų.

Atvykę į koncertą pasigerėsite lietuvišku "Sound of Music" ir paremsite kitą lietuvišką židinį — Darius — Girėno lituanistinę mokyklą. Tad iki pasimatymo koncerte! *J. Plačas*

ATSKRIDO VACLOVA MALŽINSKIENĖ

Povilas Malžinskas iš Los Angeles, Calif., praneša, kad niekad jis tokių linksmų Naujų Metų neturėjęs, kaip šiais metais. Paskutinėmis praeitų metų dienomis iš Lietuvos atskrido jo žmona Vaclova Malžinskienė su teise nuolat apsigyventi Amerikoje.

Malžinskas jau keli metai stengėsi gauti reikalingus leidimus žmonai iš okupuotos Lietuvos išvažiuoti, bet vis prašymai nueidavo niekais. Jis surinkdavo visus duomenis, pagamindavo reikalautus dokumentus ir laukdavo. Pralaukęs metus ir negavęs teigiamo atsakymo, kitais metais jis vėl pradėdavo iš naujo.

Praeitais metais jis įtraukė į pagalbą Vladą Rasčiauską. Reikalas ilgai užsitęsė, bet vis dėlto Malžinskienė gavo reikalingus leidimus išvažiuoti. Malžinskas yra dėkingas Rasčiauskui už kelionės reikalų sutvarkymą.

Joniškiečių klubas

Joniškiečių Klubo metinis susirinkimas įvyko sausio 2 d. Vengeliausko salėje. Jis buvo skaitlingas nariais ir gyvai svarstyta visi svarbieji reikalai. Neatsilankius nutarimų raštininkei, jos vieton pakviesta Antoinette Kalys. Perskaitytas protokolas ir visos valdybos pranešimai priimta su pagyrimu. Pirmininkė Julytė Sačauskas ir visi kiti pažadėjo ir šiais metais ištikimai darbuotis klubo gerovei. Revizijos komiteto raportą pateikė Antoinette Kalys. Nors dėl kai kurių priežasčių komitetas negalėjo gauti finansų knygos, vis dėlto raportą paruošė pagirtinai tiksliai, iš kurio pasirodė, kad klubas yra geram stovy finansiškai ir narių skaičiumi. Nežiūrint praeitų 1967 metų didelių išlaidų, klubui dar atliko kekliolika šimtų pelno. Raportą papildė Marytė Huck ir Jonas Šulca. Komitetas dėkoja pirmininkei J. Sačauskas, kuri savo namuose pavaišino.

Išrinkta komitetas iš James Marcinkus, Onutė Sandarga ir Bernice Žemgulis šokių vakarą surengti, kuris bus vasario 10 d. Vengeliausko salėje, 4500 So. Talman Ave. Pradžia 7 val. vakaro. Šokiams gros G. Joniko orkestras. Bus visiems dovanėlių ir vaišės. Nariai bei svečiai prašomi nepamiršti.

Nutarta pirmininkei pridėti keletą dolerių, nes ji po susirinkimų mus pavaišina. Turėjome ir porą gerų šeimininkių: Marytę Huck ir Kazę Stukienę; bet nežinau dėlko Marytė atsisakė.

Susirinkimą užbaigus, prie vaišių stalo smagiai pasilinksminta, nes pasitaikė net šeši gimtadieniai. Būtent: Helenų tės Vengeliausko,, Juliaus Klimo, Antano Stuko, Paulinos Shlausto, Walter Sharkos ir mano. Sudainuota linksmų dainelių ir ilgiausių metų čelebrantams. Dėkoju Frank Strakshui už dovanėlę — didoką pluoštą rašomo popieriaus. Po susirinkimų jis visuomet visiems padalina skanių saldainių. *A. Jusas*

"NAUJIENOS" BOLŠEVIKAMS YRA RAKSTIS JŲ AKYSE

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linkėjimuo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586 - 1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMIS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

BUTKUS - VASAITIS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

Tel. Ofiso: 847 - 5800; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiad ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8 Šeštadieniais 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
IŠLINDO YLA IŠ MAIŠO:
OFICIALIAI SYLVANIA
SPALV. TV — PATI GERIAUSIA
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvį!

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos pragramos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10—11 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai
KURIAM GALUI MOKĖTI DAUGIAU?
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE NUO $500 IKI $1,000.

BALZEKAS MOTOR SALES
"U WILL LIKE US"
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • VALIANT
4030 Archer VI 7-1515

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas
NUTEKĖJIMO VAMZDŽIAI IR RINOS
Patyrusių specialistų nauji ir taisymo darbai. Įvairūs stogai ir kaminai. Dažymas iš lauko pusės.
A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
Skambinkit
LA 1 - 6047 arba RO 2 - 8778
Pilnai apdrausta, darbas garantuotas. Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai.
Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.
Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60609.
Tel.: VI 7 - 3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.
Skambinkit
LA 1 - 6047 arba RO 2 - 8778
Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada

BIVIN'S SEWERS
3227 W. North Ave.
3021 West 63rd St.
Išvalome išmatų baseinus, pravalome visus vamzdžius, pataisome vandenteki. Apkainavimas veltui.
Telefonuoti 276-2421.

Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI

— **Žagariečių Klubas** ruošia linksmą metinį šokių vakarą su pamarginimais šeštadienį, sausio 13 dieną, Vengeliauskienės svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Pradžia 7:00 val. vak. Šokiams gros Valiūno orkestras. Bus skanių užkandžių, gerų gėrimų ir laimingiesiems gražių dovanų. Kviečiami nariai ir svečiai atsilankyti ir linksmai vakarą praleisti su žagariečiais. Kviečia

Rengimo Komisija ir Valdyba

A. A.

JOSEPHINE GRIGALUNAS
PAGAL TEVUS AMBERT
gyveno New Buffalo, Michigan

Mirė 1968 m. sausio 11 dieną, 12:10 val. ryto, sulaukusi senatvės. Gimusi Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 55 metus.

Palikto nuliūdę: 2 dukterys: Jean Polkey, žentas Frank, Alice Kulak, žentas Frank, 5 anūkai, 5 proanūkai ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas šeštadienį 12 val. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street.

Pirmadienį, sausio 15 dieną, 9 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Gimimo Panelės Šv. Marijos parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Josephine Grigalunienės giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
dukterys su šeimomis.

Laidotuvių Direktoriai Petkus ir Sūnus. Tel. GR 6-2345.

POVILAS P. DARGIS,

SLA pirmininkas ir Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto narys, atskrido į Chicagą, kur jis dalyvaus Alto vadovybės posėdyje ir aptars visą eilę Susivienijimo Lietuvių Amerikoje reikalų.

— *Vlado Rasčiausko* vadovaujamu kelionių biuru naudojasi ne vien lietuviai, bet ir kitataučiai. Praeitą antradienį Chicagon atskrido iš Varšuvos Vanda Witek. Ji rengiasi pasisvečiuoti pas savo gimines ir pažįstamus. Rasčiauskas su atvykusia viešnia pasikalbėjo lenkiškai, nes jis jaunatvėje Panevėžyje lenkiškai su vaikais kalbėjęs.

— *E. Jasiūnas* praeitą penktadienį aero klubo nariams skaitė įdomią paskaitą apie modernią Amerikos aviaciją, skraidymo taisykles, lakūnų paprocius, veikiančius nuostatus ir suvaržymus. Jasiūno surinkti duomenys buvo tokie įdomūs, kad ir seniems lakūnams jie buvo nauji. Daugelis pirmą kartą patyrė apie galiojančias skraidymo taisykles.

— *Algis Šabanas*, žinomų čikagiečių gydytojų Šabanų sūnus, studijuojąs Vienos universitete, Austrijoj, trečius metus mediciną, gavęs žiemos atostogas, išvyko pas dėdę į Tirolį. Stud. doktorantas P. Vytas, kurio šeima gyvena Chicagoj, iš Vienos išvyko į Heidelbergą, Vokietijoj, medicinos studijų pagilinimo reikalais.

—*Leonas Šulas*, studijuojąs mediciną šiantruosius metus Vienos universitete, praeitą vasarą atostogavęs pas tėvus M. ir Pr. Šulus Chicagoje ir dirbęs chemiku vienoje bendrovėje, šias žiemos atostogas pasiliko Vienoje.

ANN'S TAILOR SHOP
5723 W. 63rd Street
Phone — 767-3711
Specializing in Dry Cleaning and Shirt Service.
Specializing in re-styling of your clothes, fittings done on premises.
Member of Tailoring & Dry Cleaning Association.

SISTER VIOLET
Indian healer and adviser
Helps you on all problems of life.
Open daily from 9 A.M. to 10 P. M.
Call for appointment
737-0159

Dr. Vl. Šimaitis
INCOME TAX SERVICE
jau 16 metų lietuviams apskaičiuoja pajamų mokesčius.
2737 West 43rd St. LC. 4-2390

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

CENTURY STEEL CORPORATION

Will show you, how you can work close to home!!
Plus enjoy a Top Employment program, designed for our Employees —

WE NEED QUALIFIED

- SLITTER OPERATORS
- CUT LINE OPERATORS
- SHEAR OPERATORS
- CRANE OPERATORS
- WAREHOUSE CLERICAL

INSURE YOUR EMPLOYMENT FUTURE FOR 1968 . . .

— TOP STARTING WAGE —
— PAID HOLIDAYS —
— PAID VACATIONS —
— HOSPITALIZATION PLAN —
— PAID INSURANCE PLAN —
— EXCELLENT RETIREMENT —
— OPPORTUNITY FOR ADVANCEMENT —
— PAID TRAINING —

For interview call 757-6500
or Apply in Person — Ask for
MR. CLAMPET or MR. ABRAMS at:

CENTURY STEEL CORPORATION
300 EAST JOE ORR ROAD CHICAGO HEIGHTS, ILL.
(An Equal Opportunity Employer)

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

PARDUODAMA FARMA 80 akerių. Gera žemė, geri namai. Jei kas pageidauja su mašinom ar be mašinų. Norėdami žinoti kainą, pasiteiraukit
WINAMAC, INDIANA
Telefonas 946-4838

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

BEN & AL CARRY OUT SERVICE
1728 S. Halsted St. Tel. 666-7217
turi šviežių, karštų Red Hots, Polish Sausage, tamales, cheeseburgerių, košer dešrų, karštos kavos, cola.
Galima valgyt pas juos arba neštis namo.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

3 NEAPŠILDOMI KAMBARIAI, su baldais ar be baldų. Pirmas aukštas, kiemas. Vonia. Pigiai. Kreiptis į krautuvę. 3252 So. MORGAN.

IŠNUOMOJAMAS ŠVARUS KAMBARYS vyrui ar moteriškei. Gali naudotis virtuve. Tel. LA 3-7050.

REIKALINGAS senyvas vyras—ateivis gyventi kaip namie — nemokamai. Galima gamintis valgį bet kada. Šaukite VI 7-5210.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrengimai

PARDUODAMI
IŠ MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokėtinai. Aptarnauja lietuviai.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 So. WESTERN AVE.
TEL. GR 6-4421

◆ **Chicagos Liet. Medžiotojų ir Meškeriotojų** klubo **kaukių balius** įvyks sausio 27 d. Marquette salėje 6908 So. Western Ave. Kaukės bus premijuojamos. Įėjimas $1.00.

◆ **Klaipėdos Uosto Mugė**, kurią ruošia Čikagos Liet. Jūrų Skautija, talkinama Mažosios Lietuvos Lietuvių Draugijos ir Jūrų Šaulių, įvyksta sausio 21 d. Jaunimo Centro Namuose.

Pradedama pamaldomis Jaunimo Centro Koplyčioje 11 val. už žuvusius laisvinant Klaipėdos Kraštą, o po to vyksta didžiojoje salėje trumpas 45-ių metų Klaipėdos atgavimo minėjimas, po kurio atidaroma pati mugė.

Maloniai kviečiame mūsų gausią visuomenę apsilankyti šioje mugėje, kur rasite daug netikėtumų, išbandysite savo laimę, apžiūrėsite skautiškus rankdarbius ir muginukus, kuriuos kiekvienas galės įsigyti atminčiai.

Šioje mugėje veiks tautodailės paroda ir Liet. Jūrų Skautijos veiklos apžvalginis skyrius.

Jungtinis Čikagos Jūrų Skautijos Tėvų Komitetas rengia šioje mugėje prašmatnią valgyklą, o stud. jūrų sk. Korp. Gintaras svečius vaišins savo įrengtoje akademiškoje kavinėje. Tad šia proga tą dieną nieko sau namuose negaminkite, bet suplaukite į Klaipėdos Uosto Mugę, kur skaniai ir pigiai pavalgysite norimų lietuviškų patiekalų.

Liet. Jūrų Skautija

◆ **Inž. Liūdas Mikšys** parašė ir išleido milžinišką knygą **"Iš istorijos ūkanų ateina Lietuva"**. 700 psl., kieti viršeliai. Pridedamas Hammond išleistas istorinis tautų kilnojimosi žemėlapis. Lietuviški vardai Azijoje, Graikijoje, Dunojaus paupyje, jų šaknys, palyginimai. Kalbama apie lietuvių tautos praeitį nuo Homero laikų iki Viduramžių. Labai plačiai aptartas lietuvių tarmių klausimas ir dvibalsių pasikeitimai. Kalbininkams ir istorikams privaloma studija. Gera dovana besimokančiam jaunimui. Kaina $15.00. Pasiuntus tokiai sumai čekį arba Money Orderį **Naujienoms, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608,** Mikšio knyga tuojau bus pasiųsta. (Pr).

Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department or Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5 - 2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5 - 2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. CA 5 - 1864
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
KREIPKITĖS į mūsų vienintėlę Čikagoje lietuvių įstaigą, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Čikagos į Lietuvą.
Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

HIGH RATES
4.75% Per annum on regular Savings
5.25% Per annum on investment bonus
Savings Insured to $15,000.00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

GLADIEUX IN-FLIGHT KITCHEN
O'HARE FIELD
Perm. positions for exp. or persons willing to learn and grow with a new and modern caterer serving a lge. Int'l. airline.
POSITIONS AVAILABLE:
Male:
- Plane Loaders
- Store Room Workers
- Maintenance Supervisor

Male or Female:
- Female Secretary
- Utility Workers
- Bakery Helpers

Apply 7 days wk. bet. 8:30-6 p.m. ABC Gladieux In-Flight-Kitchen, 2301 S. Mt. Prospect Rd., Des Plaines, Illinois (300 yards N. of Touhy Ave. on Mt. Prospect Rd. adj. to O'Hare).

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

WHY NOT ENJOY A CHALLENGE?
NEW YORK INFIRMARY —
OFFERS YOU THIS OPPORTUNITY — —

PHYSICAL THERAPIST (2)

Licensed or eligible in N. Y. for voluntary medium sized hospital. Prefer exp. or will consider beginner. Excellent opportunity to join rehabilitation program in physical medicine department. Salary commensurate with exp. Generous employee benefits.

WRITE, CALL OR WIRE —
PERSONNEL DIRECTOR,
NEW YORK INFIRMARY,
318 East 15th Street, Apt. AB, 8:30 A. M. to 4:30 P. M.
NEW YORK CITY, NEW YORK

MAID
Live in modern air conditioned Lake Shore Dr. apartment. Own room, bath, T. V. English speaking. References.
LA 8-5566

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

LABORATORY TECHNICIAN
Will train young man or woman with some college chemistry, or sharp High School grad., to be a chemistry lab. technician.
SCIENTIFIC CONTROL LABORATORIES INC.
3136 So. Kolin
LC 4-2406

HELP WANTED — MALE
Darbininku Reikia

INSURE YOUR FUTURE IN 1968
AUTO DIESEL INSTRUCTOR
Diesel auto laboratory and theory. Ten years practical experience preferred. Permanent position and fringe benefits.
Call Mr. FRISK
VI 2-2300, Ext. 30

IMMEDIATE OPENINGS FOR EXPERIENCED MACHINISTS.
Age open.
Many company benefits.
Apply in person.
JUNKUNG BROS.
AMERICAN LOCK CO.
EXCHANGE RD. & KEDZIE AVE.
CREEK, ILL.

PATYRĘS DALIŲ DIRBĖJAS
Naujai įsteigtoje kompanijoje, kur turėsite progos kartu uždirbti su mumis. Mes dirbame ne kitiems dalis, bet savo produktams. Dirbti dalį arba pilną laiką.
ZENITH FABRICATING CO.
1928 No. LEAMINGTON
CHICAGO, ILL.

IMMEDIATE OPENING
BOILER HOUSE OPERATOR
Hiring now qualified men on a three shift basis with one year minimum experience in the operation of high pressure boilers and related equipment. Good salary, steady employment and excellent company benefits. We offer: Free Insurance, nine paid holidays, liberal vacation pay and excellent working conditions. Employment office open weekdays from 8:15 a. m. to 5:00 p. m.
UNION TANK CAR CO.
4809 TOD AVENUE
EAST CHICAGO, INDIANA
Phone Chicago 374-5250
Indiana (219) 398-4400, Ext. 355
An Equal Opportunity Employer
EXCELLENT IMMEDIATE

"NAUJIENOSE" — TURIGERIAUSIĄ PASISEKIMĄ BIZNYJE — TAD GARSINKIS IR TU.

Insure your Medical Future in 1968!!
R. N's. and C.R.N.A.
Expanding department in New Teaching Hospital. 3 to 11 or rotating shift. Salary $600—$635, plus differentials. — Write, call or wire
Mr. MARTIN YATES
Chief Nurse Anesthetist
Openings available for occupational Therapist and physical Therapist. Day shift.
PRESBYTERIAN HOSPITAL OF DALLAS
8200 WALNUT HILL LANE,
DALAS, TEXAS 75231

ŠEIMININKĖ
Lengvas virimas ir skalbimas. Turi būti atydi valytoja ir mėgti vaikus. Gyventi vietoje. Kalbėti angliškai. Aukščiausias atlyginimas. Skambinti
AV 2-0446 arba ED 4-4166

PATIKIMA MOTERIS
Gyventi vietoje prie senesnės moters. Lengva namų ruoša ir virimas. Privatus kambarys. Atlyginimas pagal susitarimą. Geri namai tinkamam asmeniui. Glenview.
Rašyti % AF Box 168
225 W. WASHINGTON

ANGLIŠKAI KALBANTI TARNAITĖ
Lengvas valymas ir patarnavimas. North Shore gyv. šeima. 2 suaugusieji, 3 vaikai. Yra kitų tarnų. Privatus kambarys, geras atlyginimas. Rekomendacijos renkalingos. Skambinti darbo dienomis 9:30 iki 4:30
782-5518

PATIKIMA — GERO BŪDO MOTERIS
Gyventi vietoje ar kitur. Privatus kambarys ir vonia. Namų ruoša ir lengvas virimas 2 suaugusiems. Atlyginimas susitarus. Geri namai tinkamam asmeniui. Gera transportacija, arti L. Wilmette.
Tel. 251-0770

$300.00 PRIEDO
Patikimai šeimininkei gyventi vietoje, Highland Parke, geroje šeimoje su 2 vaikais 2—4 metų amžiaus. Privatus kambarys, TV. $50 į savaitę. Lengvas darbas. Turi kalbėt angliškai
ID 3-1229

PATIKIMA VALYTOJA
Bendrai namų ruošai. 1 dienai savaitėje. Reikalingos rekomendacijos.
West Rogers Park.
SH 3-4369

WANTED
FULL TIME BEAUTICIAN
SONIAS
BEAUTY SALON
6503 SO. WESTERN
HE 4-1468

YOUNG LADY
EXPERIENCED TYPIST
in billing department for Auto Dealer. 5 days a week. Good salary and pleasant surroundings.
Only those that qualify need apply
5727 So. Ashland Ave.

PEACE COSTS MONEY
BUY U.S. SAVINGS BONDS

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS ĮSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITĖS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI.
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS
BELL—REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

- NAMŲ IR BIZNIŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS
- NOTARIATAS
- PATVIRTINTI VERTIMAI
- IMIGRACIJOS POPIERIAI
- PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

AMERICAN TRAVEL SERVICE
Walter Rask, prezidentas
9727 So. Western Ave.,
Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787
Parduodam bilietus kelionėms į visus pasaulio kraštus. Paruošiam dokumentus atvykti iš Lietuvos atostogoms ar nuolatiniam gyvenimui.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

S-T-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GR 6-4339
GA 4-8654

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel.: PR 8-9533

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3 - 8775
(Currency Exchange įstaigoj)
Pigūs automobilių draudimai.

SIUNČIAMI SIUNTINIAI
į Lietuvą ir kitus kraštus.
DIDELIS PASIRINKIMAS MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.
EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE
3320 So. HALSTED ST.
LA 3-2021
L. KAVALIAUSKIENĖ

SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

LAIKAS ATĖJO

7 KAMBARIŲ LIUKSUS rezidencija. 8 metų gelsvas mūras 28x65 pėdų su aukšta pastoge. Gazu baseboard šildymas. Karpetai, 2 auto mūro garažas. Su nuolaida $36,000.

3 BUTAI IR BIZNIS. $3,600 nuomos. Platus lotas. Maži taksai. $21,400.

APIE 30 PĖDŲ lotas ir garažas. Biznio zona. $11,000.

2 AUKŠTŲ MŪRAS. $3,000 pajamų. Naujas gazu šildymas. 2 auto garažas. Apie 50 pėdų lotas. $22,000.

APARTAMENTINIS MŪRAS. Gražus 11 butų namas. Aluminum langai. Apie $12,900 nuomos. $87,800.

2 BUTŲ — AUKŠTU STOGU mūras ir garažas. Alyva šildymas. — $25,500.

7 KAMBARIŲ mūras su balkonu. 2 auto garažas. Air conditioning. Karpetai. 2 vonios. Aluminum langai. $25,500.

6 KAMBARIŲ "octagon" ir 2 auto. mūro garažas. Moderni kabinetų virtuvė, karpetai. Potvynio kontrolė. 35 pėdų lotas. $19,950.

ATVYKITE — VISI LAUKIAMI!
Valdis Real Estate
2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.
NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
PRospect 8-5454

$13,900
6½ KAMB. MEDINIS, apkaltas "bungalow". 3 miegamieji — valgomasis. Naujas stogas ir porčius. Pilnas rūsys. Alyva šildymas. 220 v. elektra. Naujai dekoruotas, puikiame stovyje. Žemi taksai. 1 blokas iki mokyklos ir bažnyčios. Tuoj galima užimti. Arti Marquette Parko.
HE. 4-3089

NEBRANGIAI DĖL SENATVĖS parduodamas keturių butų stiprus mūrinis namas, žiemos langai, šildymas alyva. Telefonuoti 588-3781.
North West Side.

BARGENAS. 3 butai: 2x4, 1x3. Kedvale ir 28-toj apylinkėj. Gazu šildymas, naujos vonios. Pajamų $165 mėn. $9,900.
SVOBODA, 3739 W. 26th St.
LA 1-7038

CICERO — LIETUVIŲ APYLINKĖJE, 2x6 kambarius. Pilnas rūsys. Gazu šildymas. $160 mėn. pajamų. 50 pėdų sklypas. $23,500 arba geriausias pasiūlymas. 10% įmokėti.
SVOBODA, 2134 So. 61st Ct., Cicero
BI 2-2162 — LA 1-7038

MARQUETTE PARKE 5 kambarių "bungalow", 15 metų, šviesus ir gerai įrengtas. Nebrangus.
Tel. 778-6916

$3,900 ĮMOKĖTI
6 KAMBARIŲ MŪRAS su pušų medžio, apšildomu porčiumi. Beržo kabinetų, virtuvė, atskiras valgomasis. 5 kambariai su kilimais. ½ rūsio įrengta šeimos pramogoms. Yra šaldytuvas, pečius ir ledainė. 2 auto garažas. 38 pėdų sklypas. Naujas gazo šildymas su centraliniu air conditioning. Bet didžiausias netikėtumas yra labai žema kaina. Laimė jus šaukia, tik paskambinkite stebukladariui MICHAELS tuojau
254-8500

1st TIME OFFERED
YELLOW BRICK CORNER
20 APARTMENTS
Same owner 35 years. Perfect cond. All 4's and 5's. Modern plumbing, new kitchens, wiring, painting. 2200 North. Gross $23,200. Price $105,000. Top financing available. See this building.
RUBENS AND GOLDSHER
561-4144